

STANLEY H. BARKAN

GJURMË NË KOHËN E KUJTESËS *TRACES IN THE TIME OF MEMORY*

Poezi - Poetry

Biblioteka

Edition IWA BOGDANI

www.iwabogdani.org

iwabogdani@gmail.com

IWA Bogdani, Brussels – Prishtinë

0032494464251

Autor: **Stanley H. Barkan**

Redaktore:

Prof. dr. Kyvete Shatri

Përktheu nga Anglishtja: Jeton Kelmendi

Dizajni i brendshëm: Bogdani Design

Ballina: IWA Bogdani

Copyright © - Autori - IWA Bogdani

ISBN 978-9951-394-72-7

STANLEY H. BARKAN

**GJURMË NË KOHËN E KUJTESËS *TRACES IN THE
TIME OF MEMORY***

- Poezi – Poetry -

**Bruxelles – Pristina
2026.**

UNIVERSI POETIK I KUJTESËS, FAMILJES DHE HISTORISË NË *GJURMË NË KOHËN E KUJTESËS* I STANLEY H. BARKAN

Nga Prof. Jeton Kelmendi PhD

Poezia e Stanley H. Barkan shpalos një univers të pasur emocional dhe kulturor, ku përzihen kujtimet personale, përvoja historike, reflektimet filozofike dhe dashuria për familjen dhe jetën. Në këtë përmbledhje poetike, autori ndërton një botë ku e kaluara dhe e tashmja ndërthuren vazhdimisht, duke krijuar një dialog të përhershëm mes kujtesës individuale dhe historisë kolektive. Poezitë e tij janë një përpjekje për të ruajtur momentet e jetës, për të reflektuar mbi ekzistencën dhe për të kuptuar marrëdhënien e njeriut me kohën, dashurinë dhe vdekjen. Në këtë libër, tematika është e gjerë dhe shumëdimensionale. Poeti flet për familjen, për rrënjët kulturore hebraike, për historinë tragjike të popullit të tij, për dashurinë bashkëshortore, për marrëdhëniet mes prindërve dhe fëmijëve, si dhe për përvojat e përditshme që përbëjnë mozaikun e jetës njerëzore. Në shumë poezi, familja shfaqet si qendra emocionale e botës poetike. Për shembull, në poezinë kushtuar të birit, autori shpreh një dashuri të thellë prindërore dhe një ndjenjë krenarie për rrugën që ka ndjekur djali i tij në jetë. Kjo poezi shndërrohet në një reflektim të ndjeshëm mbi kalimin e kohës dhe mbi mënyrën se si prindërit vazhdojnë t'i shohin fëmijët e tyre si të vegjël, edhe kur ata janë rritur dhe kanë krijuar familjet e tyre.

Një temë tjetër e rëndësishme është reflektimi mbi besimin dhe marrëdhënien e njeriut me Zotin. Në poezinë “Një mesazh për Zotin”, poeti përshkruan momentin kur vendos një shënim në Murin Perëndimor në Jerusalem. Kjo skenë e thjeshtë bëhet një meditacion i thellë mbi

komunikimin e njeriut me hyjnoren dhe mbi misterin e lutjes. Pyetja që ngrihet në këtë poezi nuk është vetëm nëse mesazhi arrin te Zoti, por edhe nëse fjalët e njeriut janë mjaftueshëm të rëndësishme për të merituar një përgjigje hyjnore. Në shumë poezi të tjera, Barkan trajton temën e vdekjes dhe të kujtesës. Poezia “Kur të jem i vdekur” është një shembull i qartë i kësaj prirjeje. Në këtë poezi autori imagjimon momentin e vdekjes së tij dhe mënyrën se si miqtë, familjarët dhe poetët e tjerë do të mblidhen për ta kujtuar. Megjithatë, edhe pse tema është vdekja, atmosfera e poezisë nuk është e zymtë. Përkundrazi, ajo është e mbushur me një ndjenjë vazhdimësie, ku arti dhe kujtesa e mbajnë gjallë njeriun edhe pas largimit nga kjo botë. Një dimension tjetër i rëndësishëm tematik është historia dhe identiteti kulturor. Në disa poezi, autori përmend ngjarje historike tragjike që lidhen me përndjekjen e hebrenjve gjatë historisë, duke filluar nga shkatërrimi i tempullit të Jerusalemit e deri te Shoah-u. Këto poezi nuk janë thjesht rikujtime historike; ato janë një thirrje për ndërgjegje dhe një reflektim mbi dhunën dhe padrejtësinë që ka shoqëruar historinë njerëzore.

Stili poetik

Stili poetik i Stanley H. Barkan karakterizohet nga një kombinim i thjeshtësisë dhe thellësisë. Vargjet e tij janë të drejtpërdrejta dhe shpesh përdorin një gjuhë të qartë dhe të kuptueshme, por brenda kësaj thjeshtësie fshihet një kompleksitet i madh emocional dhe filozofik. Autori përdor një strukturë të lirë poetike, duke shmangur shpesh rimën tradicionale dhe duke u përqendruar më shumë në ritmin e brendshëm të vargut. Një tipar i rëndësishëm i stilit të tij është përdorimi i narracionit poetik. Shumë nga poezitë e tij janë ndërtuar si tregime të shkurtra që rrëfejnë një ngjarje ose një kujtim. Për shembull, në poezinë për panairin e antikiteve, autori përshkruan një skenë të thjeshtë të një

tregu librash dhe objektsh të vjetra, por përmes kësaj skene ai refleton mbi kalimin e kohës dhe mbi mënyrën se si njerëzit bëhen pjesë e historisë. Një element tjetër stilistik është përdorimi i referencave kulturore dhe historike. Poeti përmend figura biblike, ngjarje historike dhe tradita kulturore, duke krijuar një tekst që ndërthur dimensionin personal me atë universal. Në këtë mënyrë, përvoja individuale e autorit bëhet pjesë e një narrative më të madhe njerëzore.

Gjithashtu, Barkan përdor shpesh një ton ironik ose humoristik për të trajtuar tema serioze. Në poezinë ku flet për moshën e tij dhe për urimet që njerëzit i bëjnë për jetë të gjatë, ai shpreh me humor lodhjen dhe shqetësimet që sjell plakja. Ky humor i lehtë e bën poezinë më të afërt dhe më njerëzore. Një tjetër element stilistik është përdorimi i figurave të thjeshta, por shumë të fuqishme. Autori nuk përdor metafora të ndërlikuara; përkundrazi, ai krijon imazhe të qarta dhe konkrete që i japin poezisë një dimension vizual të fortë.

Qasja imagjinare

Imagjinata poetike e Stanley H. Barkan është e lidhur ngushtë me kujtesën dhe përvojën personale. Ai nuk krijon botë fantastike të shkëputura nga realiteti; përkundrazi, ai transformon realitetin e përditshëm në poezi përmes reflektimit dhe imagjinatës. Në shumë poezi, autori përdor imagjinatën për të rikrijuar skena nga fëmijëria ose nga jeta familjare. Për shembull, përshkrimet e lagjeve të Brooklyn-it dhe të kujtimeve të rinisë krijojnë një atmosferë nostalgjike që e bën lexuesin të ndiejë afërsinë me botën e poetit. Një tjetër aspekt i imagjinatës së tij është mënyra se si ai ndërthur realitetin me elemente mitologjike dhe biblike. Në disa poezi, figurat biblike dhe historike shfaqen si pjesë e

reflektimeve të tij mbi jetën dhe moralin njerëzor. Kjo e bën poezinë e tij të ketë një dimension simbolik dhe filozofik. Imagjinata e Barkanit shfaqet gjithashtu në mënyrën se si ai i jep zë objekteve dhe kafshëve. Në disa poezi për macet, për shembull, ai krijon një perspektivë të re duke imagjinuar botën nga këndvështrimi i tyre. Këto poezi janë të mbushura me humor dhe ndjeshmëri, duke treguar aftësinë e autorit për të gjetur poezi edhe në momentet më të zakonshme të jetës. Një tjetër dimension imagjinar është reflektimi mbi pavdekësinë dhe kohën. Në disa poezi, autori imagjinoi mënyra të ndryshme për të kapërcyer kufijtë e kohës dhe të vdekjes, duke sugjeruar se arti dhe kujtesa janë mënyra për të arritur një formë të pavdekësisë.

Vëmendje

Libri poetik 'Gjurmë në Kohën e Kujtesës' i Stanley H. Barkan është një dëshmi e fuqisë së poezisë për të ruajtur kujtesën dhe për të reflektuar mbi përvojën njerëzore. Në këtë përmbledhje, autori ndërton një univers poetik ku ndërthuren dashuria familjare, historia, besimi dhe reflektimet mbi jetën dhe vdekjen. Stili i tij i thjeshtë, por i thellë, e bën poezinë të afërt dhe të kuptueshme për lexuesin, ndërsa imagjinata e tij krijon imazhe të fuqishme që mbeten gjatë në mendje. Përmes këtyre poezive, Barkan na kujton se jeta përbëhet nga momente të vogla, kujtime dhe marrëdhënie njerëzore, dhe se arti është një mënyrë për t'i ruajtur ato përtej kufijve të kohës. Në fund, kjo përmbledhje poetike mund të lexohet si një udhëtim nëpër jetën e një njeriu që reflekton mbi të kaluarën, jeton me intensitet të tashmen dhe përpiqet të kuptojë misterin e së ardhmes. Poezia e tij është një dëshmi e dashurisë për jetën dhe për njerëzit që e bëjnë atë të vlefshme.

**THE POETIC UNIVERSE OF MEMORY, FAMILY,
AND HISTORY IN *TRACES IN THE TIME OF
MEMORY* BY STANLEY H. BARKAN****By Prof. Jeton Kelmendi, PhD**

The poetry of Stanley H. Barkan unfolds a rich emotional and cultural universe in which personal memories, historical experiences, philosophical reflections, and love for family and life are intricately interwoven. In this poetic collection, the author constructs a world where the past and the present continuously intersect, creating an enduring dialogue between individual memory and collective history. His poems represent an effort to preserve the moments of life, to reflect upon existence, and to understand the relationship between human beings and time, love, and death. In this book, the thematic scope is broad and multidimensional. The poet speaks about family, Jewish cultural roots, the tragic history of his people, marital love, relationships between parents and children, as well as everyday experiences that form the mosaic of human life. In many poems, the family appears as the emotional center of the poet's universe. For example, in the poem dedicated to his son, the author expresses a profound parental love and a sense of pride in the path his son has followed in life. This poem becomes a sensitive reflection on the passage of time and on the way parents continue to see their children as small, even when they have grown up and formed families of their own. Another important theme is the reflection on faith and the relationship between human beings and God. In the poem "*A Message to God*," the poet describes the moment when he places a note in the Western Wall in Jerusalem. This simple scene becomes a profound meditation on the communication between humanity and the divine and on the mystery of prayer. The question raised in

this poem is not only whether the message reaches God, but also whether human words are significant enough to deserve a divine response.

In many other poems, Barkan addresses the themes of death and memory. The poem “*When I Am Dead*” is a clear example of this tendency. In this poem the author imagines the moment of his own death and the way friends, family members, and fellow poets will gather to remember him. Yet, although the theme is death, the atmosphere of the poem is not gloomy. On the contrary, it is filled with a sense of continuity, where art and memory keep a person alive even after departing from this world. Another significant thematic dimension is history and cultural identity. In several poems, the author refers to tragic historical events connected with the persecution of Jews throughout history, from the destruction of the Temple of Jerusalem to the Shoah. These poems are not merely historical recollections; they represent a call to awareness and a reflection on the violence and injustice that have accompanied human history.

Poetic Style

The poetic style of Stanley H. Barkan is characterized by a combination of simplicity and depth. His lines are direct and often employ clear and accessible language, yet within this simplicity lies a profound emotional and philosophical complexity. The author frequently uses a free poetic structure, avoiding traditional rhyme and focusing instead on the internal rhythm of the verse. An important feature of his style is the use of poetic narration. Many of his poems are structured as short stories that recount an event or a memory. For instance, in the poem about the antique show, the author describes a simple scene from a marketplace of old books and objects, yet through

this scene he reflects on the passage of time and the way people themselves become part of history. Another stylistic element is the use of cultural and historical references. The poet mentions biblical figures, historical events, and cultural traditions, creating a text that merges the personal dimension with the universal one. In this way, the author's individual experience becomes part of a broader human narrative.

Barkan also frequently employs an ironic or humorous tone when addressing serious subjects. In a poem where he speaks about his age and the wishes people give him for a long life, he humorously expresses the fatigue and concerns that accompany aging. This gentle humor makes the poetry more intimate and human. Another stylistic characteristic is his use of simple yet powerful imagery. The author does not rely on overly complex metaphors; rather, he creates clear and concrete images that give the poetry a strong visual dimension.

Imaginative Approach

Stanley H. Barkan's poetic imagination is closely connected with memory and personal experience. He does not create fantastic worlds detached from reality; rather, he transforms everyday reality into poetry through reflection and imagination. In many poems, the author uses imagination to recreate scenes from childhood or family life. For example, descriptions of Brooklyn neighborhoods and memories of youth create a nostalgic atmosphere that allows the reader to feel a closeness to the poet's world. Another aspect of his imagination is the way he interweaves reality with mythological and biblical elements. In several poems, biblical and historical figures appear as part of his reflections on life and human morality. This gives his poetry a symbolic and philosophical dimension. Barkan's imagination also

appears in the way he gives voice to objects and animals. In some poems about cats, for example, he creates a new perspective by imagining the world from their point of view. These poems are filled with humor and sensitivity, demonstrating the author's ability to find poetry even in the most ordinary moments of life.

Another imaginative dimension is the reflection on immortality and time. In several poems, the author imagines different ways of transcending the limits of time and death, suggesting that art and memory are ways of achieving a form of immortality.

Attention

The poetic book *Traces in the Time of Memory* by Stanley H. Barkan is a powerful testimony to the ability of poetry to preserve memory and to reflect upon human experience. In this collection, the author constructs a poetic universe where family love, history, faith, and reflections on life and death are intertwined. His style, simple yet profound, makes the poetry accessible and meaningful to the reader, while his imagination creates powerful images that remain long in the mind. Through these poems, Barkan reminds us that life is composed of small moments, memories, and human relationships, and that art is a way of preserving them beyond the limits of time. Ultimately, this poetic collection can be read as a journey through the life of a man who reflects upon the past, lives the present with intensity, and seeks to understand the mystery of the future. His poetry stands as a testimony to the love of life and to the people who make that life meaningful.

FOR THE BEST OF SONS

Jsoeph Scotte Barkan on his 53rd birthday

My mother used to say,
“You’re my little boy,”
to which I responded,
“Mom, I’m a man now.”

She would rejoin, “But you’re still
MY little boy.”

Thus it is, my son, how parents
think of their children.

My memory of you as a little boy
playing baseball, the first time I
went to see you play, you were injured.

And when we went to Nunley’s in
Freeport, how you ran scared
of a noise you heard.

And how you fled the stage of your
first piano performance because
of an error you made.

That was then, as a little boy.
But you grew to be a fine, strong young man—
a good baseball player
(which you still are), a gifted guitarist
(in fact, able to play any stringed instrument),
and skilled at pool and chess, too,
eventually able to kick my butt.

Now that I’m older, and less able,

the only thing I can still hold the line on
with you is playing gin rummy.
You are a caring brother to your
sister Mia,
as you were a caring nephew to your
Uncle Mark,
and an exceptional helper to your
mother Bebe,
and to me, too, when I have problems
with my computer or phone.

And you are a fine husband
to your Jackie and son-in-law
to her parents Ralph & Jenny.

And, most of all an amazing father
to your children
—Mattie, Jeremy, Justin—
a much better father to them
than I have been to you.

All in all, my son,
you are an exceptional son.
Indeed, a much better son to me
than ever I was to my father.

In short, you are the best of sons
to the least of but luckiest of fathers.

On this your 53rd birthday, 21 October 2023,
I want you to know that the least of but luckiest
of fathers, in his cycle of life, love you
from tohu vabohu till the End of Days.

With love and gratitude;

PËR MË TË MIRIN E BIJVE

Joseph Scotto Barkanit, në ditëlindjen e tij të

53-të

Nëna ime më thoshte dikur:

“Ti je djali im i vogël,”

dhe unë i përgjigjesha:

“Mam, tani jam burrë.”

Ajo më thoshte përsëri:

“Por ti je ende

DJALI im i vogël.”

Kështu është, biri im,

ashtu i shohin prindërit fëmijët e tyre.

Më kujtohesh si një djalosh i vogël

duke luajtur bejsboll; herën e parë

kur erdha të të shihja duke luajtur,

ti u lëndove.

Dhe kur shkuam në Nunley’s

në Freeport, si vrapove i frikësuar

nga një zhurmë që dëgjove.

Dhe si ike nga skena

në koncertin tënd të parë në piano,

sepse bëre një gabim.

Ato ishin kohët e tua

si një djalë i vogël.

Babi

Por ti u rrite dhe u bëre
një i ri i shkëlqyer dhe i fortë
një lojtar i mirë bejsbolli
(dhe ende je),
një kitarist i talentuar
(në fakt, i aftë të luash çdo instrument me tela),
dhe i zoti edhe në bilardo e shah,
derisa më në fund arrite
të më mundësh mua.

Tani që jam më i moshuar
dhe më pak i aftë,
e vetmja gjë ku ende mund
të të bëj ballë
është loja gin rummy.

Ti je një vëlla i kujdesshëm
për motrën tënde Mia,
ashtu siç ishe një nip i dashur
për xhaxhain Mark,
dhe një ndihmës i jashtëzakonshëm
për nënën tënde Bebe,
dhe edhe për mua,
kur kam probleme me kompjuterin
apo telefonin.

Dhe je një bashkëshort i mirë
për Jackie-n tënde
dhe një dhëndër i respektuar
për prindërit e saj Ralph dhe Jenny.

Dhe mbi të gjitha,
një baba i mrekullueshëm
për fëmijët e tu
Mattie, Jeremy, Justin

një baba shumë më i mirë për ta
se sa kam qenë unë për ty.

Në përgjithësi, biri im,
ti je një djalë i jashtëzakonshëm.
Vërtet, një bir shumë më i mirë për mua
se sa kam qenë unë për babanë tim.

Shkurt: ti je më i miri ndër bijtë
për babanë më të vogël,
por më fatlumin.

Në këtë ditëlindje tënde të 53-të,
21 tetor 2023,
dua të dish se babai më i vogël
por më fatlum, në ciklin e jetës së tij,
të do nga *tohu vabohu*
deri në Fundin e Ditëve.

Me dashuri dhe mirënjohje.

A MESSAGE TO GOD

It was my first time in Jerusalem,
and as as I was told that I could,
I wrote a note on a small piece of paper,
folded it up, and carefully slid it into
a slight space between the large boulders
comprising the Western Wall,
that remnant of the Temple Mount.

I thought about how it might
make its way to Hashem.

Would Elijah come and gather it,
along with the other messages
posted by the visiting faithful?

Or might other angels have this task?

Is it at all possible that Hashem,
as He did when He wrestled with Jacob,
do it Himself?

How very human it would be of Him
to be opening His mail in the morning!

But what did I write?
Was it worthy or significant enough
for angel or Hashem to go to all this trouble?

In these troubled times, we really need His
help.
Maybe I'll have to wait for my own End of
Days-
when I'm *nenter vi vayter* to find out.

NJË MESAZH PËR ZOTIN

Ishte hera ime e parë në Jerusalem,
dhe sapo më thanë se lejohej,
shkrova një shënim në një copëz letre,
e palosa dhe me kujdes e futa
në një hapësirë të vogël mes gurëve të mëdhenj
që përbëjnë Murin Perëndimor,
atë mbetje të Malit të Tempullit.

Mendova se si mund
të arrinte ai te Hashemi.

A do të vinte Elia ta mblidhte,
bashkë me mesazhet e tjera
të lëna nga besimtarët vizitorë?

Apo ndoshta këtë detyrë
e kanë engjëj të tjerë?

A është e mundur që vetë Hashemi,
ashtu siç bëri kur u ndesh me Jakobin,
ta marrë vetë?

Sa njerëzore do të ishte prej Tij
ta hapte postën e Tij në mëngjes!

Por çfarë shkrova?
A ishte vallë e denjë, apo mjaft domethënëse
që engjëlli apo vetë Hashemi
të lodheshin për të?

Në këto kohë të trazuara,
ne vërtet kemi nevojë për ndihmën e Tij.

Ndoshta do të më duhet të pres
deri në Fundin tim të Ditëve,
kur të jem *nenter vi vayter*,
për ta mësuar.

A GOOD RUN

A Fifteener after William Heyen's Vehicles

My wife says, "You're driving me crazy!"
I say, "But I don't have to drive you very far."
She also says, "It's been a good run."
I agree with her, even though she also
    frequently
tells people that aggravation agrees with her.

Some friends allude to us as Ralph & Alice,
when we exchange such statements.
We get through each day, each of us doing
what we are committed to do: she with her
shopping, painting, and worrying about our
    daughter

and I with my reading, translating, editing, and
once-in-a-while writing another Fifteener, like
    this one,
sending and answering e-mails, filling orders,
calling family & friends, and various members
of the CCC international family, my extended
    Mishpocheh.

NJË RRUGË E MIRË

(Një "Fifteener" sipas William Heyen)

Gruaja ime thotë: "Po më çmend!"

Unë them: "Por s'kam pse të të çoj larg."

Ajo thotë gjithashtu: "Ishte një rrugë e mirë."

Unë pajtohem, edhe pse ajo shpesh u thotë të tjerëve se acarimi i bën mirë.

Disa miq na krahasojnë me Ralph & Alice kur shkëmbejmë këso fjalësh.

Ne e përballojmë çdo ditë,

secili duke bërë atë që i përket:

ajo me blerjet, pikturën dhe shqetësimin për vajzën tonë,

ndërsa unë me leximin, përkthimin, redaktimin

dhe herë pas here shkrimin e një Fifteener-i tjetër,

si ky, dërgimin dhe kthimin e e-maileve,

plotësimin e porosive, telefonatat

me familjen, miqtë dhe anëtarët

e familjes ndërkombëtare CCC, mishpocheh-ja ime e zgjeruar.

ANTIQUÉ SHOW*(27 May 2005)*

Still, gray-tinged clouds
covering the aquamarine sky
over the antique show
in Stormville, New York.
Ancient books bound
with marbled endpapers,
gold-stamped cloths,
glimmering out of the past.
Poets buried in the pages
still speaking in tongues
made for the eyes
& ears of seekers
of truth & beauty,
all we need to know
while we journey
above ground,
passing though
the rows & rows
of tents spilling
out daguerreotypes, ambrotypes,
tintypes, stereograms
portraits of families
forever encased
in paper, thermoplastic
(so-called gutta percha),
mother-of-pearl, and glass,
waiting for the curious
to hold in the hand,
to look into the fading faces,
posed moments locked in time.
We are time travelers
moving backwards

into the layers
of moments fashioned
here as valued detritus
of bygone days . . .
conscious of the realization
when we, too, will be laid out
upon a table for someone
to look into our frame,
open our book covers,
and see & read our words,
before the clouds turn black,
open up, and spill down
all that waiting rain.

PANAIRI I ANTIKITETEVE*(27 maj 2005)*

Re të qeta, të hirtëzuara,
mbulojnë qiellin akuamarin
mbi panairin e antikiteve
në Stormville, New York.
Libra të lashtë të lidhur
me faqe fundore të mermerizuara,
kopertina të stampuara me ar,
që vezullojnë nga e shkuara.
Poetë të varrosur në faqe
ende flasin në gjuhë
të bëra për sytë
dhe veshët e kërkuesve
të së vërtetës dhe bukurisë.
Fotografi të vjetra
daguerrrotipa, ambrotipa, tintipa
portrete familjesh
të mbyllura përjetësisht në letër,
termoplastikë, nënë-perlë dhe xham.
Ne jemi udhëtarë të kohës,
duke lëvizur prapa
në shtresat e çasteve të dikurshme,
të vetëdijshëm se edhe ne një ditë
do të shtrihemi mbi një tavolinë,
që dikush të na shohë,
të hapë librin tone
dhe të lexojë fjalët tona,
para se retë të nxihen
dhe shiu i pritur të bjerë.

BECOMING ONE

A Fifteener after William Heyen's Vehicles

Often when I have a thought, and I utter it,
my wife says, "I was just about to say that."
The same as when she utters her thought, I,
too, say, "I was just about to say that." This is
after many years of living together, we've-
almost become one.

When, according to Genesis, a rib was taken
from Adam, to make his helpmeet, his wife,
Eve, something went out of him, for him only
to be made whole again
when he mates with his *basherte*. Yes, both
Man and Woman are not whole until they are

joined together again in a fated marriage.

So it is I with my *eyshe chayl*,
and she with her chosen one. Thus, like a vine
wrapped around a tree, entwining over
the years, from rooted base
over and upwards the length of the tree, and
the branches, which leaf and blossom,
as promised, we've not been put asunder.

DUKE U BËRË NJË

(Një "Fifteener" sipas William Heyen)

Shpesh, kur kam një mendim dhe e shpreh,
gruaja ime thotë: "Po e mendoja edhe unë."
Po ashtu, kur ajo flet, unë them:
"Po e mendoja edhe unë."
Pas shumë vitesh së bashku, pothuaj jemi bërë një.

Sipas Zanafillës, kur nga Adami
u mor një brinjë për të krijuar Evën,
diçka u nda prej tij,
që vetëm në bashkimin me të zgjedhurën e fatit
të bëhej sërish i plotë.

As burri, as gruaja
nuk janë të plotë veçmas,
derisa bashkohen në martesën e caktuar.

Kështu jam unë me *eyshes chayl*-in tim,
dhe ajo me të zgjedhurin e saj.
Si hardhi rreth një peme,
të mbështjellë ndër vite,
nga rrënja drejt degëve që çelin e lulëzojnë,
ne nuk jemi ndarë.

LONG LIFE!

As I am now 88 years old,
I think about the meaning of this number.

An 8 turned on its side signifies infinity or
eternity.

Two 8's would mean double eternity.

When someone wishes me "Long Life!"
I think about from whom it is offered:

An Italian says, "Centanni!" meaning,
May you live to 100.

When an Albanian says, "Till 111," it's
wishing you to live to that age.

Jews say, "May you live to 120, or
in Yiddish, "A *hundert un tsvantsik*,"
This is the number of years Moses lived.

Robert Browning wrote:
"Grow old along with me,
The best is yet to be."

Given my many aches and pains at 88,
I think he was an idiot!

So please don't wish me to live so long
neither 100, nor 111, nor 120—and certainly
not for double eternity at 88,
so long as there's no great improvement
in my health.

Better to wish me "Good health!"

JETË TË GJATË!

Tani që jam 88 vjeç,
mendoj për kuptimin e këtij numri.

Një tetë e kthyer anash
simbolizon pafundësinë ose përjetësinë.
Dy tetëshe do të thoshin
dyfish përjetësi.

Kur dikush më uron “Jetë të gjatë!”,
mendoj se nga kush vjen kjo urim:

Një italian thotë: “Cent’anni!”,
që do të thotë:
të jetosh deri në 100 vjeç.

Kur një shqiptar thotë: “Deri në 111”,
të uron të jetosh deri në atë moshë.

Hebrenjtë thonë: “Të jetosh deri në 120”,
ose në jidish: “A hundert un tsvantsik”,
sepse kaq vjet jetoi Moisiu.

Robert Browning shkroi:
“Plaku bashkë me mua,
më e mira ende s’ka ardhur.”

Me gjithë dhimbjet dhe shqetësimet e mia në moshën 88-vjeçare,
mendoj se ai ishte idiot!

Prandaj, ju lutem, mos më uroni të jetoj kaq gjatë
as 100, as 111, as 120 vjet,
e aq më pak dyfish përjetësi në 88,
përderisa nuk ka ndonjë përmirësim të madh
në shëndetin tim. Më mirë më uroni:
“Shëndet të mirë!”

LUCKY

It's now 19 years since I wrote
"30th Anniversary," and more
than half a century since we
first met in Kensington, Brooklyn,
on this our 49th anniversary,
here in Merrick, Long Island,
where our son and daughter and
their spouses, and their children
our grandchildren—and even
two brothers and their spouses live.

We are lucky to live so close together
now, while others must plan continental
distant visits to see immediate family,
though, we, too, must do the same for
cousins and nephews & nieces and aging aunts.

During these 50-something years, we
rarely let a cross word between us cause
us any time when we didn't sleep in
the same bed, though many a cross-cultural
word and more caused some conflict.

Poetry and painting merged in happy
agreement,
but the concern for family far surpassed our
creative link.

Now that we are both septuagenarians—
both in our seventies—the time we spend
with grandchildren far surpasses both painting
and poetry.[

Early on, we recognized that our son and
daughter

were “our best creations,” and, now in our
seventies,
at our 49th anniversary, we see the seeds we
planted and nourished have now planted their
own,
their own best creations, our best heritage.

We're so lucky!

ME FAT

Kanë kaluar tani 19 vjet që kur shkrova
“Përvjetori i 30-të”,
dhe më shumë se gjysmë shekulli
që nga hera e parë kur u takuam
në Kensington, Brooklyn.

Në këtë përvjetor të 49-të tonin,
këtu në Merrick, Long Island,
jetojnë djali e vajza jonë
me bashkëshortët e tyre,
fëmijët e tyre nipërit tanë
madje edhe dy vëllezër
me bashkëshortet e tyre.

Jemi me fat që jetojmë kaq pranë njëri-tjetrit,
ndërsa të tjerët duhet të planifikojnë
udhëtime kontinentale
për të parë familjen e afërt,
edhe pse edhe ne duhet ta bëjmë këtë
për kushërinj, nipa e mbesa,
dhe halla e teze të moshuara.

Gjatë këtyre mbi pesëdhjetë viteve,
rrallë kemi lejuar që një fjalë e rëndë
të na mbajë larg njëri-tjetrit natën,
edhe pse jo pak fjalë ndërkulturore
kanë sjellë ndonjë konflikt.

Poezia dhe piktura u bashkuan në harmoni,
por shqetësimi për familjen
ishte gjithmonë më i madh
se lidhja jonë krijuese.

Tani që të dy jemi shtatëdhjetëvjeçarë,
koha që kalojmë me nipërit
e tejkalon si pikturën, ashtu edhe poezinë.

Që herët e kuptuam
se djali dhe vajza jonë
ishin “krijimet tona më të mira”;
dhe tani, në përvjetorin e 49-të,
shohim se farat që mbollëm dhe ushqyem
kanë mbjellë tashmë të tyret
krijimet e tyre më të mira,
trashëgimia jonë më e çmuar.

Jemi vërtet me fat!

OUR PRESIDENT*for Donald J. Trump*

Out of the forest of tall buildings,
each pointing a finger in the heavens,
perhaps even poking at the eye of God,
he has come.

He has not forgotten the rungs of the ladder
that have brought him to the top.
From the hardhats that built the buildings,
to the doorman, to the elevator operator,
to the maid who made up his bed,
he is just another man, a fellow being.

He has never held himself higher than all these
fellow beings. Yet he can talk with dictators
and kings,
as easily as with those who have helped him
to the top.

He has given up his aeyrie of the skyscraper
he lived in
to reach out to all those who inhabit the forests
and plains of this great experiment in human
liberty.

He simply wants to share his good fortune,
to lift up all the poor and oppressed and
challenged
to make America what it always was, from the Puritans to
the warriors for human rights to those who gave their lives
across the great seas to break the shackles of barbarism.
Now he stands, almost alone, blowing in
the winds

of change, ravaged by self-seekers, idolators of
dollars,
and of failed systems that brought the world to the edge of
doom.

Come, let us all gather round him, hurry back
the hurricanes
and help him to make us all great again.

(November 2016)

PRESIDENTI YNË*(për Donald J. Trump)*

Nga pylli i ndërtesave të larta,
secila duke treguar gishtin drejt qiellit,
ndoshta edhe duke i shpuar syrin Zotit,
ai erdhi.

Nuk i ka harruar shkallët
që e çuan në majë:
punëtorët me helmeta që ndërtuan ndërtesat,
portierët, operatorët e ashensorëve,
pastrueset që i rregullonin shtratin
për të, ata janë thjesht njerëz,
qenie të barabarta.

Ai nuk e ka vendosur veten
mbi këta njerëz.
E megjithatë flet me diktatorë dhe mbretër
po aq lehtë sa me ata
që e ndihmuan të ngjitej.

Ai hoqi dorë nga strehëza e tij në rrokaqiell
për të shtrirë dorën drejt të gjithë atyre
që jetojnë në pyjet dhe fushat
e këtij eksperimenti të madh të lirisë njerëzore.

Ai thjesht dëshiron të ndajë fatin e tij të mirë,
të ngrëjë të varfrit, të shtypurit, të sfiduarit,
për ta bërë Amerikën atë që ishte gjithmonë
nga puritanët te luftëtarët për të drejtat e njeriut,
te ata që dhanë jetën përtej deteve
për të thyer prangat e barbarisë.

Tani ai qëndron pothuajse i vetëm,
në erërat e ndryshimit,
i goditur nga egoistë, adhures të dollarit,
dhe sisteme të dështuara
që e sollën botën në prag të shkatërrimit.

Ejani, të mblidhemi rreth tij,
t'i kthejmë mbrapsht uraganët
dhe ta ndihmojmë
të na bëjë sërish të mëdhenj.

THE GRAVEDIGGERS

I watch the gravediggers' truck
handing out assignments to the line
of shovelers, one by one, passing
on their way to their plots for the day.

Some will have to dig deep,
others just place bushes,
still others clean up the areas
of the paid-for sections.

The plots for my father and mother
and my mother's mother, my bubbe,
and my mother's father, my zeide,
are well kept for what we pay.

My son takes photos of their gravestones
for clarity about our forebears:
my father's father, Max aka Mordechai,
my mother's father, Max aka Menachem Mendel.

My maternal zeide's father, Shmuel,
for whom I'm named.
My maternal bubbe's father, Chaim.
My paternal mother's grave is in Russia.

I'm still searching, digging for the past,
the past that links to this present,
and this present that links to the future:
my son & daughter and their children.

VARRMUARËSIT

Shikoj kamionin e varrmihësve
duke shpërndarë detyra
te rreshti i punëtorëve me lopata,
njëri pas tjetrit,
teksa shkojnë drejt parcelave të ditës.

Disa do të gërmojnë thellë,
të tjerë do të mbjellin shkurre,
të tjerë do të pastrojnë zonat
e parcelave të paguara.

Varret e babait dhe nënës sime,
të gjyshes sime nga nëna bubbe
dhe të gjyshit tim nga nëna zeide
mbahen mirë, për aq sa paguajmë.

Djali im fotografon gurët e varreve
për qartësi mbi të parët tanë:
babai i babait tim, Max ose Mordechai,
babai i nënës sime, Max ose Menachem Mendel.

Babai i gjyshit tim nga nëna, Shmuel,
emri i të cilit mbaj.
Babai i gjyshes sime nga nëna, Chaim.
Varri i gjyshes sime nga babai
ndodhet në Rusi.

Ende kërktoj, ende gërmoj në të shkuarën
të shkuarën që lidhet me të tashmen,
dhe kjo e tashme që lidhet me të ardhmen:
djalin dhe vajzën time,
dhe fëmijët e tyre.

THE HYPOCRISY OF THE HUMANITARIAN

In the fight between good and evil, there's only one side to choose, for the true Humanitarian.

—Stanley H. Barkan

I

The baby's been put in the oven live.

The mother, while being raped,
is screaming not because of the rape
but at the sound of her baby's agonized cries,
all up in flame and smoke.

But the Humanitarian is concerned
with "both sides."

II

Her skin made a nice lampshade.
Her husband and children, soap.

Is there enough soap to wash away
the Humanitarian's hypocrisy?

III

"They tossed the babies like cabbages onto trucks."

So the old witness told me.

“Tsk-tsk!” says the Humanitarian.

IV

The little boy showed
the tattoo on his arm,
as he and the other children
were led to the ovens.

Just so much smoke
from the chimneys.

V

Yesterday, I bought a big long hunting knife.

HIPOKRIZIA E HUMANITARIT

*Në luftën mes së mirës dhe së keqes,
për humanitarin e vërtetë
ekziston vetëm një anë për t'u zgjedhur.*

—*Stanley H. Barkan*

I

Foshnja u fut e gjallë në furrë.

Nëna, teksa po dhunohej,
bërtet—jo nga dhunimi,
por nga britmat e foshnjës së saj,
të përfshirë nga flakët dhe tymi.

Por humanitari shqetësohet
për “të dyja palët”.

II

Lëkura e saj u bë një abazhur i bukur.
Burri dhe fëmijët sapun.

A ka mjaft sapun
për të larë hipokrizinë e humanitarit?

III

“Foshnjat i hidhnin si lakra në kamionë.”

Kështu më tregoi dëshmitari i moshuar.

“Ts-ts!” thotë humanitari.

IV

Djali i vogël tregoi
tatuazhin në krah,
ndërsa ai dhe fëmijët e tjerë
po çoheshin drejt furrave.

Vetëm tym
që dilte nga oxhaqet.

V

Dje bleva
një thikë të madhe gjuetie.

UNDER THE RAGING MOON*with thanks to Dylan Thomas**17 February 2024*

I am raging under the moon, the sun,
and the stars
for all the hostages held by Hamas,
all the satanic forces,
those who worship Death, instead of
Life.

I am raging for the mother, who just
announced
her support of the IDF to finish their
mission,
to destroy the demons of darkness
and to bring home all the hostages.

She, the mother of a hostage, a young
handsome,
full-of-life son, who only brought
humor and joy
to all—to his wife and friends and
extended family
and others of the community of his
kibbutz.

By this public announcement, this
mother of a hostage son,
has risked her own *akedah* (sacrifice)
of her son,
as those who have captured and
imprison him
may take revenge on him for his
mother's valor.

Those who seek to make Gilad Schalit-
type appeasements,
releasing some 1500 blood-on-their-
hands fiends,
just one of which organized the Oct.
7th day of horror,
by such an exchange, risk diurnal
Jewish genocide.

And so, history repeats itself, again
and again:
from the Babylonian destruction of
the first temple,
to the Syrian Hellenists' defilement of
the second,
to the Romans' destruction of that
temple and the diaspora,
to the crusaders who burned the
Jewish villages while on the way
to free Jerusalem from the domination
of the Moors,
to the torture of Torquemada's
Inquisition & the pogroms of Khmelnytsky's Cossacks,
to the terrorist rampages of 1929
Hebron, birthplace of Judaism,
to Kristallnacht, and the Shoah, right
up to this little shoah,
of Oct. 7th, the persistent desire to
solve "The Jewish Question."
And now, the mother of a hostage
risks her own *akedah*—
but where, this time, is the staying
voice of the angel of God?

NËN HËNËN E TËRBUAR*(me falënderim për Dylan Thomas)*

17 shkurt 2024

Jam i tërbuar nën hënë, diell dhe yje
për të gjithë pengjet e mbajtura nga Hamasi,
për të gjitha forcat satanike,
ata që adhurojnë Vdekjen në vend të Jetës.

Jam i tërbuar për nënën që sapo shpalli
mbështetjen e saj për IDF-në që ta përfundojë misionin,
të shkatërrojë demonët e errësirës
dhe t'i kthejë në shtëpi të gjithë pengjet.

Ajo, nëna e një pengu, një djalë i ri, i bukur,
plot jetë, që sillte vetëm humor dhe gëzim
për të gjithë; për gruan, miqtë, familjen e gjerë
dhe komunitetin e kibucit të tij.

Me këtë shpallje publike, kjo nënë e një djali peng
ka rrezikuar *akedah*-n e saj (flijimin) të birit,
sepse ata që e kanë kapur dhe burgosur
mund të hakmerren ndaj tij për guximin e nënës.

Ata që kërkojnë kompromis të tipit Gilad Shalit,
duke liruar rreth 1500 djaj me duar të përgjakura,
prej të cilëve vetëm njëri organizoi ditën e tmerrit të 7 tetorit,
me një shkëmbim të tillë rrezikojnë gjenocid hebre të
përditshëm.

Kështu historia përsëritet, herë pas here:
nga shkatërrimi babilonas i Tempullit të parë,
te përdhosja e të dytit nga helenistët sirianë,
te shkatërrimi romak dhe mërgimi,

te kryqtarët që dogjën fshatra hebraike
rrugës për “çlirimin” e Jerusalemit nga maurët,
te torturat e Inkuizicionit të Torquemadës
dhe pogromet e kozakëve të Khmelnytsky-t,

te masakrat terroriste të Hebronit më 1929,
vendlindja e judaizmit,
te Kristallnacht dhe Shoah
deri te kjo *shoah* e vogël e 7 tetorit,

dëshira e pandërprerë për të “zgjidhur Çështjen Hebraike”.
Dhe tani, një nënë pengu rrezikon *akedah*-n e saj
por ku është kësaj here
zëri ndalues i engjëllit të Zotit?

FOR BEBE ON HER 82ND

So now you're 82,
and a day,
thrice an octogenarian . . .

You extol the fact
that you're a mother of two:
Mia & Scottie

And a grandmother of five:
Mattie, Jeremy, Justin,
and Tasha & Roxy . . .

Daily you kiss me
for "giving" you such children,
while I kiss you back for it . . .

But still you daily say,
"Elizabeth, I'm coming" and
"I'm done. Trade me in? . . ."

So which is it?
Happy with our having "a good run,"
or not unhappy growing old . . .

I only know that I'm grateful
beyond poetry for your being
my great love, best friend, fan, and wife . . .

You are the rock of the Barkans
—so let's consider this year
to be just a beginning . . .

Upward and onward
to how long Moses lived
—to 120 in good health!

PËR BEBE, NË 82-VJETORIN E SAJ

Pra tani je 82 vjeçe,
dhe një ditë më shumë,
tri herë tetëdhjetëvjeçare...

Ti e thekson me krenari
se je nënë e dy fëmijëve:
Mia dhe Scotte,

dhe gjyshe e pesë nipërve:
Mattie, Jeremy, Justin,
dhe Tasha e Roxy...

Çdo ditë më puth
që t'i "dhurova" këta fëmijë,
ndërsa unë të puth mbrapsht për të njëjtën gjë...

Por përsëri, çdo ditë thua:
"Elizabetë, po vij"
dhe "Mbarova. A më ndërron?"...

Atëherë, cila është e vërteta?
Je e lumtur që kemi pasur "një rrugë të mirë",
apo jo e pakënaqur që po plakesh?...

Unë di vetëm se jam mirënjohës
përtej poezisë që je
dashuria ime e madhe, shoqja ime më e mirë,
mbështetësja ime dhe gruaja ime...

Ti je shkëmbi i familjes Barkan
prandaj le ta konsiderojmë këtë vit
vetëm si një fillim...

Përjetë dhe përpara,
deri aty sa jetoj Moisiu
deri në 120 vjet, me shëndet të mirë!

Baruch Hashem!

THE CATS OF BROOKLYN

Brooklyn cats breakfast on birds.
No canned wet pet food for them,
nor kibbles & bits of dry food.

Brooklyn cats are street cats.
They rule rooftops, fire escapes, and fences.
They roam backyards and alleyways
and won't be confined
in condos, cages, or courtyards.

These are the cats of Brighton, Borough Park,
Bay Ridge, Bensonhurst, and Bushwick.
These are not the cats of Manhattan,
Queens, Staten Island, or The Bronx.

These Brooklyn cats are tough, not even
the big dogs of Bed-Stuy will tangle with them,
knowing they, like their cousins of Tel Aviv,
fiercely fang and claw all comers.

You can take the cat out of Brooklyn
to Long Island, Westchester, or Connecticut,
but you can't take the Brooklyn out of the cat.

MACET E BROOKLYNIT

Macet e Brooklyn-it hanë zogj për mëngjes.
Jo ushqim të konservuar për kafshë,
as kokrriza të thata.

Macet e Brooklyn-it janë mace rruge.
Ato sundojnë çatitë, shkallët e zjarrit dhe gardhet.
Enden oborreve dhe rrugicave
dhe nuk pranojnë të mbyllen
në apartamente, kafaze apo oborre luksoze.

Këto janë macet e Brighton-it, Borough Park-ut,
Bay Ridge-it, Bensonhurst-it dhe Bushwick-ut.
Nuk janë macet e Manhattan-it,
Queens-it, Staten Island-it apo Bronx-it.

Këto mace të Brooklyn-it janë të forta;
as qentë e mëdhenj të Bed-Stuy-t
nuk guxojnë të ngatërrohen me to,
duke e ditur se, si kushërirat e tyre të Tel Avivit,
me dhëmbë e thonj përballojnë çdo sfidues.

Mund ta nxjerrësh macen nga Brooklyn-i
ta çosh në Long Island, Westchester apo Connecticut,
por nuk mund ta nxjerrësh Brooklyn-in nga macja.

PUMPERNICKEL

I am cat.
Hear me purr.
Soft and warm.
My eyes green-gold.
My hair long with swirls
Of brown, black, orange, and cream
Like bread—pumpernickel—hence my name.
Come pet me!
Now feed me!
Pet me again!
OK—stop
Or I'll scratch and bite you.
Now leave me so I can bathe.
I lick, lick my paws
To damp my soft-sculpted face
Over and over again
Until I'm clean, smooth and shiny.
Now I'm ready for my 11th nap for the day.
I do need my beauty rest,
After all,
I am beautiful.

PUMPERNICKEL

Unë jam mace.
Dëgjo murmuritjen time.
E butë dhe e ngrohtë.
Sytë e mi jeshil-artë.
Qimet e gjata me rrotullime
kafe, të zeza, portokalli dhe krem,
si buka pumpernickel prandaj dhe emri im.

Eja, më ledhato!
Tani më ushqe!
Më ledhato përsëri!
Mirë ndalo,
ose do të të gërvisht e kafshoj.

Tani më lër, të lahem.
Lëpij putrat,
me to lag fytyrën time të butë,
përsëri e përsëri,
derisa të jem e pastër, e lëmuar, me shkëlqim.

Tani jam gati
për gjumin tim të njëmbëdhjetë të ditës.
Kam nevojë për pushimin e bukurisë,
në fund të fundit,
jam e bukur.

IN PRAISE OF PURRS

They say that the purring of cats
is physically curative.

I believe it to be true,
for, when my cat Harpo,
the last of Dorothy's first litter—
brother to Chico, Groucho, and Zeppo—
lies on my lap as I lie down
on the sofa in my den,
while I run my fingers under his] chin,
and sometimes, run my whole hand
from his] underside, tail to neck,
greeted by his] caressing paws,
and he] strongly purrs,
my sciatica greatly improves.

I thank the lord of cats
for this ameliorative gift.

Definitely worth a dozen psychiatrists
and a half dozen physical therapists.

NË LAVD TË MURMURITJES

Thonë se murmuritja e maceve
ka fuqi shëruese fizike.

Unë besoj se është e vërtetë,
sepse kur macja ime Harpo,
e fundit nga pjella e parë e Dorothy-t
motër e Chico-s, Groucho-s dhe Zeppo-s
shtrihet mbi prehrin tim
ndërsa unë rri shtrirë në divanin e studios sime,
dhe i kaloj gishtat nën mjekër,
e ndonjëherë tërë dorën
nga barku drejt qafës,
ndërsa putrat e saj më përkëdhelin,
dhe ajo murmurit fort,
dhimbja ime e nervit shiatik
lehtësohet dukshëm.

E falënderoj zotin e maceve
për këtë dhuratë shëruese.

Pa dyshim më e vlefshme
se një duzinë psikiatërsh
dhe gjysmë duzine fizioterapistësh.

CHANGES

"I am not done with my changes."

—Stanley Kunitz

Pumpernickel pushes open the door,
mewing for attention
as she heads for what used to be
the scale next to where I am sitting.

The bathroom has been updated.
Now the 1920's plumbing is out,
and the new pipes under the tub
and the totally new shower are in.

But the black & white small checkerboard
tiles are still the same but added to the shower.
And now there are mirrors on the door
and facing walls, reflecting infinity.

But the large black & white scale has been
replaced by a small white one, now tucked
under the antique unit for books and toiletries,
which Pumpernickel cannot sit upon.

And the old pine Mexican medicine chest—
with its Tonalá tiles, faded silvering,
and double doors placed over the original
chest—
has also, with new silvered mirror, been
replaced.

Pumpernickel is set in her ways,
not very good at adapting to changes.
Now she just comes in mewing, looks around
and leaves with her long, bushy tail up—
swishing.

(31 December 2004)

NDRYSHIME

“Nuk kam mbaruar ende me ndryshimet e mia.”

- *Stanley Kunitz*

Pumpnickel shtyn derën,
mjauillin për vëmendje,
ndërsa shkon drejt asaj që dikur ishte
peshorja pranë meje.

Banjoja është rinovuar.
Hidraulika e viteve '20 është hequr,
tubat e rinj nën vaskë
dhe dushi krejt i ri janë vendosur.

Por pllakat e vogla bardhë e zi
me motive shahu janë ende aty,
tani edhe në dush.
Dhe pasqyra janë vendosur në derë
dhe në muret përballë,
duke pasqyruar pafundësinë.

Peshorja e madhe bardhë e zi
është zëvendësuar me një të vogël të bardhë,
të fshehur nën një mobilje antike
për libra dhe tualete,
ku Pumpnickel nuk mund të ulet.

Edhe dollapi i vjetër prej pisehe meksikane
me pllaka Tonala, argjendim të zbehur
dhe dyer dyshe
është zëvendësuar me një të ri,
me pasqyrë të argjenduar.

Pumpnickel është mësuar me zakonet e saj,
nuk është shumë e mirë në përshtatjen me ndryshimet.
Tani ajo vetëm vjen duke mjaulluar, shikon përreth
dhe largohet me bishtin e saj të gjatë e pyshëruar lart—
duke u tundur.

31 Dhjetor 2004

CAT'S EDEN

*Does man play with the cat,
or does the cat play with man?*

—MONTAIGNE

When the first cat
crawled up on a rock
in Eden,
he cautiously considered
all the creatures about him.
Closing his eyes
at too much sun pouring
through the leafy overgrowth,
he licked his front paws,
rubbed his ears,
curled his tail around him
and purred:
“Well, this one I’ll call ‘Man’;
that one ‘Woman.’
Just right
for two pets
in my garden.
They will serve me
milk and catnip
and caress me
whenever I wish.
Now it’s time to play
‘Mouse & Cat’ . . .
On second thought,
after lunch.”

(31 December 2004)

PARAJSA E MACES

“A luan njeriu me macen,
apo macja me njeriun?”

- *Montaigne*

Kur macja e parë
u ngjit mbi një shkëmb
në Eden,
ajo vështroi me kujdes
të gjitha krijesat rreth saj.

Mbylli sytë
nga dielli i fortë
që depërtonte mes gjetheve,
lëpiu putrat e përparme,
fërkoi veshët,
mbështolli bishtin rreth vetes
dhe murmuriti:

“Ky do të quhet ‘Njeri’,
ajo ‘Grua’.
Të përkryer
si dy kafshë shtëpiake
në kopshtin tim.

Do të më shërbejnë
qumësht dhe bar maceje,
dhe do të më përkëdhelin
kur të dua.

Tani është koha
për lojën ‘Miu dhe Macja’...
Më mirë pas drekës.”

Pumpnickel është kokëfortë,
nuk përshtatet lehtë me ndryshimet.
Tani vetëm hyn duke mjaullitur,
shikon rreth e rrotull
dhe largohet me bishtin e gjatë
lart duke e tundur.

(31 dhjetor 2004)

NO CATS ON THE YANGTZE*(10 November 2001)*

I have seen no cats
on the banks of the Yangtze,
though we've cruised
for hundreds of miles.
Two fellow passengers
said they saw one cat each,
but these were only
in one of each of two towns.
Strange, the Yangtze River
is filled with fish,
so the three-board sampans
& black-awning wupengs
drop & lift their nets
all along the journey to & from
the Three Great & Lesser Gorges.
Everyone knows cats like fish—
so where are they?
I miss my cat's meowing
for breakfast, brushing,
special treat foods—
slices of kosher smoked turkey,
the juice of salmon & tuna and time to walk on a leash.

AS NJË MACE NË JANGCË*(10 nëntor 2001)*

Nuk kam parë asnjë mace
në brigjet e lumit Jangcë,
edhe pse kemi lundruar
qindra kilometra.

Dy bashkëudhëtarë
thanë se panë nga një mace,
por vetëm në dy qytete të ndryshme.

E çuditshme lumi Jangcë
është plot me peshq,
dhe varkat e vogla
hedhin e nxjerrin rrjetat
gjatë gjithë udhëtimit.

Të gjithë e dinë se macet e duan peshkun
atëherë ku janë?

Më mungon mjaullima e maces sime
për mëngjes, krehje,
ushqime speciale
feta gjeldeti kosher të tymosur,
lëng salmoni e toni,
dhe shëtitjet me zinxhir.

CHLOE, THE KITTEN*(8 November 2008, in Aruba)*

Chloe is a kitten,
just nine months young.
She's black all over, with gold eyes,
and wears a silver, faux diamond-
encrusted collar.

Barry plays rough with her,
so her sign of affection
is to grab your hand
between her paws,
as she rolls over
onto her back,
and play-bites the knuckles,
finger tips, and wrists.

She loves to leap upon
wherever you are sitting,
especially onto paper,
or a book like this one,
demanding attention.

She reminds me of
my cat, Pyewacket,
only because of her coloring.

But, actually, she's just
different from every other.
She's special, unique, *sans pareil*
that's what makes
cats so interesting.

CHLOE, MACJA E VOGËL*(8 nëntor 2008, Aruba)*

Chloe është një kotele,
vetëm nëntë muajshe.
E zezë krejt, me sy të artë,
dhe mban një jakë argjendi
me diamantë të rremë.

Barry luan ashpër me të,
prandaj shenja e saj e dashurisë
është të të kapë dorën
mes putrave,
ndërsa rrotullohet në shpinë
dhe të kafshon lehtë
gishtat e kyçeve.

Ajo pëlqen të hidhet
mbi gjithçka ku je ulur,
sidomos mbi letër
ose libra si ky,
duke kërkuar vëmendje.

Më kujton macen time Paywacket,
vetëm për shkak të ngjyrës.

Në thelb, ajo është thjesht ndryshe
nga të gjitha të tjerat.
E veçantë, unike, e pakrahasueshme
dhe pikërisht kjo
i bën macet kaq interesante.

THE CATS OF JERUSALEM*1984*

They have
no allegiance
to
Byzantine,
Crusader,
Saracen,
Armenian,
Ottoman, or
Judean.

Mindless
of sacred
earth, stones,
Sanctum Santorum,
they tread,
    crawl,
        paw

their stones,
their passageways—
seeking nests for kittens
to be born
to claw
and scamper
and meow
and howl
at muezzin,
shofars,
ululating Yemenites,
Falashas,
shokeling Huasidim.

Ears flattened
at perturbation—
the cats
know only
their own
way.

MACET E JERUSALEMIT*(1984)*

Ato nuk kanë
asnjë besnikëri
ndaj
Bizantit,
Kryqtarëve,
Saracenëve,
Armenëve,
Osmanëve
apo
Judenjve.

Të pandjeshme
ndaj tokës së shenjtë,
gurëve,
Shenjtores së Shenjtërve,
ato ecin,
zvarriten,
shkelin me putra

gurët e tyre,
kalimet e tyre
duke kërkuar foletë
ku kotelet do të lindin
për të gërvishtur,
vrapuar,
mjauilitur
dhe ulëritur
kundër myezinëve,
shofarëve.

PYEWACKET*(12 July 1996)*

Some say black cats are unlucky,
jinxes } that trip you up in the dark.

I had a black cat called Pyewacket,
after a sixteenth-century witch's familiar.

She was all black, except for the brown tinge
that glowed from her fur in the sunlight.

She had gold eyes that looked quite through
the deeds of people in their own world.

After work, she would meet me on the corner
and run with me, climbing up and down
fences.

And, when I would sing to her my special
songs,
she would go after those enemies of mine.

On day, years ago, our daughter got sick,
crying from the pain in her belly.

We took her for an operation in the city
and stayed with her round the clock for days.

When we returned home, our neighbor told us
about Pyewacket: "Hit by a car."

so well fed,
sleek with nourishment,
while you sup

hungry but unsated
on the diversity of Dizengoff?

Such dichotomies
under the moon and sun
always rising and falling
like your howl
O thin cats of Tel Aviv.

She had crawled up on the driveway,
stretched out, black cat on black top.

Some say, the Malakh ha-mavis, the Angel of
Death,
sometimes exchanges for the one he comes
for.

Maybe that's why our daughter loves cats so,
especially those with gold eyes and black all
over.

PYEWACKET¹
(12 korrik 1996)

Disa thonë se macet e zeza
sjellin ters,
ogure të këqija në errësirë.

Unë kisha një mace të zezë, Pyewacket,
e quajtur sipas familjares së një shtrige
të shekullit të gjashtëmbëdhjetë.

Ajo ishte e zezë krejt,
përveç një shkëlqimi kafe
që ndizej në diell.

Sytë e saj të artë
shikonin përtej veprimeve njerëzore.

Pas punës, më priste në cep
dhe vraponte me mua,
duke u ngjitur lart e poshtë gardheve.

Kur i këndoja këngët e mia të veçanta,
ajo sulmonte armiqtë e mi.

Një ditë, vite më parë, vajza jonë u sëmur,
qante nga dhimbja e barkut.
E operuam dhe qëndruam ditë të tëra me të.

---

¹ PYEWACKET është një emër i njohur në traditën okulte dhe letrare angleze, që zakonisht i referohet maces (ose shpirtit ndihmës) së një shtrige.

Kur u kthyem, fqinji na tha:
“Pyewacket e goditur nga makina.”

Ajo ishte zvarritur në hyrje të shtëpisë,
e shtrirë mace e zezë mbi asfalt të zi.

Disa thonë se *Malakh Ha-Mavis*, Engjëlli i Vdekjes,
ndonjëherë bën shkëmbime
për atë që ka ardhur të marrë.

Ndoshta për këtë arsye vajza jonë
i do kaq shumë macet
sidomos ato me sy të artë
dhe trup krejt të zi.

THE THIN CATS OF TEL AVIV*1984*

O thin cats of Tel Aviv
yowling over
video wires
atop fiddlerless roofs
on the hill of spring,
scrawny rib-caged felines
rubbing your backs
on telegraph spaces,
whiskers brushing spools
of long white tape
tickering out
of glass-domed message boxes,
recalling myths
of maidens fastened on rocks
for sea monsters to feast upon,
heroes to rescue
off the shores of Jaffa,
where escapees
from missions of God
were tossed into the sea,
cast back onto sand dunes
to blow with khamsin
for sinning cities.

O why are your cousins
of Jerusalem
—city of peace and faith—
so well fed,
sleek with nourishment,
while you sup
hungry but unsated

on the diversity of Dizengoff?

Such dichotomies
under the moon and sun
always rising and falling
like your howl
O thin cats of Tel Aviv.

MACET E DOBËTA TË TEL AVIVIT
(1984)

O mace të dobëta të Tel Avivit,
që ulërin mbi
telat e videove,
mbi çati pa violinistë
në kodrën e pranverës,
mace të hajthme me brinjë të dala,
që fërkoni shpinat
në hapësirat e telegrafëve,
mustaqet që prekin bobina
shiritash të bardhë të gjatë
që trokasin duke dalë
nga kuti mesazhesh me kube xhami,

duke kujtuar mite
të virgjëreshave të lidhura mbi shkëmbinj
për t'u përpirë nga përbindëshat e detit,
dhe heronj që vinin t'i shpëtonin
në brigjet e Jafës,

aty ku të ikurit
nga misione të Zotit
u hodhën në det,
u flakën përsëri mbi rërat e dunave,
për t'u përballur me khamsinin
e qyteteve mëkatore.

O pse janë kushërirat tuaja
të Jerusalemit
-qytet i paqes dhe i besimit-
...

THE CATS AND DOGS OF TEL AVIV

1984

No dog will attack a cat in Tel Aviv.
At least not in some
parts of town. The cats go straight for the nose
—and that's it.
So, in some parts of town,
the cats and dogs howl at the moon,
if not in unison, at least
in an armored peace, some cats and dogs
learn to live together
—if not by choice,
then by necessity.

MACET DHE QENTË E TEL AVIVIT

(1984)

Asnjë qen nuk do ta sulmojë një mace në Tel Aviv.
Të paktën jo në disa pjesë të qytetit.
Macet shkojnë drejt e në hundë
dhe aty mbaron gjithçka.

Prandaj, në disa lagje,
macet dhe qentë ulërijnë drejt hënës,
nëse jo në një zë,
atëherë të paktën
në një paqe të blinduar;

disa mace dhe qen
mësojnë të jetojnë bashkë
nëse jo nga zgjedhja,
atëherë nga domosdoshmëria.

AS YET UNBORN

Oh to be Adam
again
with all his ribs
yearning for a woman
as yet unborn,
mouth free
of the taste of apples,
ears without
the hiss of snakes,
mindless of
nakedness and shame
in the garden
of gentle creatures
waiting for a name.

ENDE I PALINDUR

Oh, sikur të isha Adami
përsëri,
me të gjitha brinjët e tij,
duke dëshiruar një grua
ende të palindur,

me gojën të lirë
nga shija e mollëve,
me veshët pa
fëshfërimën e gjarpërinjve,
i pavetëdijshëm për
lakuriqësinë dhe turpin,

në kopshtin
e krijesave të buta
që presin
një emër.

FIG LEAVES

It was the fig leaves
that covered them in their nakedness,
hiding the shame
of their open eyes.

How close those happy leaves were
to the source of pain and pleasure
that followed the exile from the garden.

Perhaps that is why the fig itself
—when it opens—
spreads out to welcome
the tongue that delights in discovery.

A juicy fruit, open to eager mouths,
full of passing comfort, momentary happiness,
that opens and closes
for the curious.

GJETHE FIKE

Ishin gjethet e fikut
që i mbuluan në lakuriqësinë e tyre,
duke fshehur turpin
e syve të hapur.

Sa pranë ishin ato gjethe të lumtura
burimit të dhimbjes dhe kënaqësisë
që pasoi dëbimin nga kopshti.

Ndoshta prandaj vetë fiku
-kur hapet-
shtrihet për të pranuar
gjuhën që kënaqet në zbulim.

Frut i lëngshëm, i hapur për gojë të gatshme,
plot ngushëllim kalimtar, lumturi të çastit,
që hapet e mbyllet
për kureshtarët.

THE FRUIT OF THE TREE OF LIFE

Not apples
nor pomegranates
not limes nor lemons.
No—these are not
fruits of the Tree of Life.
Who knows the secret?
Adam, who did the naming?
Eve, who may have been
given this lesser task
after Adam named
the birds, fish, and cattle?
But they didn't tell—or did they?
Was it passed down through Seth
(third surviving, unsinned son)
but hidden in the me'a shearim,
the kabbalah, the thoughts
of the Lamed-Vovniks?
Fruits, fruits—
Somewhere the secret exists.
Do you dare to seek out the place
still guarded by the sword of cherubim?
Will you take and taste of the fruit
that even the serpent did not tempt to try?
Will you commit the last sin
And strive to become like gods?

FRUTI I PEMËS SË JETËS

Jo mollë,
as shegë,
as lime, as limonë.
Jo këto nuk janë
frutet e Pemës së Jetës.

Kush e di sekretin?
Adami, që i vuri emra?
Eva, që ndoshta
mori këtë detyrë më të vogël
pasi Adami emërtoi
zogjtë, peshqit dhe bagëtinë?

Por ata nuk treguan
apo vallë treguan?
A u përcoll përmes Sethit
(djali i tretë i mbijetuar, pa mëkat),
por u fsheh në *mea shearim*,
në *kabalën*, në mendimet
e *Lamed-Vovnikëve*?

Frute, frute
diku sekreti ekziston.

A guxon ta kërkosh vendin
që ende ruhet nga shpata e kerubinëve?
A do ta marrësh e do ta shijosh frutin
që as gjarpri nuk e tundoi ta provonte?
A do ta kryesh mëkatin e fundit
dhe të synosh të bëhesh si perëndi?

FROM ASHKELON

Little onions
from Ashkelon,
you remember,
where Samson
pulled down
the temple
upon the heads
of the jeering Philistines.

Each long green stalk,
like long uncut hair,
with a little head
to bite off,
to season a salad,
makes me reflect
on how a woman
caused a man
to lose his hair.

Scallions.

NGA ASHKELONI

Qepëza të vogla
nga Ashkeloni,
të kujtohet,
aty ku Samsoni
rrëzoi
tempullin
mbi kokat
e filistinëve tallës.

Çdo kërcell i gjatë jeshil,
si flokë të gjatë të paprerë,
me një kokëz të vogël
për t'u kafshuar,
për t'i dhënë shije sallatës,

më bën të mendoj
se si një grua
i shkaktoi një burri
humbjen e flokëve.

Qepë të njoma.

INTEGUMENTS

Of infinite integuments
is the soul of man,
layer on layer,
exposing skin
under skin,
until the last breath
when all that is left
are the tears in the eyes
of those who witness
the molting
of what was thought
to be a man.

MBËSHTJELLËZA

Me mbështjellëza të pafundme
është shpirti i njeriut,
shtresë mbi shtresë,
duke zbuluar lëkurë
nën lëkurë,
deri në frymën e fundit,
kur gjithçka që mbetet
janë lotët në sytë
e atyre që dëshmojnë
zhveshjen
e asaj që mendohej
se ishte një njeri.

JALAPEÑOS

When the Devil
fell to earth,
cast out of the light
into supernal darkness,
some of his tainted blood,
spilled upon the ground,
and, like dragon's seed,
sprouted into peppers—
black & red & green
chili peppers, paprika,
but, most of all, jalapeños!
They spread on the winds
of khamsin, scirocco, mistral,
all over the equatorial lands,
providing fire with fire
to sere the tongues
like the seven deadly sins.
When you spice your meals,
oh, sinners of the world,
not only your mouth is burning!

JALAPEÑOT²

Kur Djalli
ra në tokë,
i dëbuar nga drita
në errësirë mbinatyrore,
disa pika të gjakut të tij të ndotur
ranë mbi dhe
dhe, si fara dragoi,
mbinë në speca
të zinj e të kuq e të gjelbër,
specat djegës, paprika,
por mbi të gjitha, jalapeño!
U përhapën me erërat
e khamsinit, shirokut, mistralit,
nëpër tokat ekuatoriale,
duke i dhënë zjarrit zjarr
për t'ua djegur gjuhët
si shtatë mëkatet vdekjeprurëse.
Kur i erëzoni ushqimet,
o mëkatarë të botës,
nuk digjet vetëm goja juaj!

---

² **JALAPEÑOT** janë **specat djegës** (chili) me origjinë nga **Meksika**, shumë të përdorur në kuzhinën latino-amerikane dhe botërore.

AS STILL AS A BROOM

Love as still as a broom
leaning against a fireplace.
All the carpets swept,
all the ashes grated.
And the candles burned
down to the black wires.
And the windows frosted
starless, moonless.
No shoes under the bed,
no towel on the floor.
Only the crease in the pillow
and a smell I can't remember.

E QETË SA NJË FSHESE

Dashuri e qetë sa një fshesë
e mbështetur te oxhaku.
Të gjitha qilimat e fshirë,
të gjitha hirrat e grira.
Qirinjtë u dogjën
deri te telat e zinj.
Dritaret u veshën me brymë,
pa yje, pa hënë.
Asnjë këpucë nën shtrat,
asnjë peshqir në dysheme.
Vetëm pala në jastëk
dhe një erë që s'e mbaj mend.

FATHER AND SON

*We are both old men and soon enough
I'll join you.*

—David Ignatow

As I grow older,
moving to “the best
that is to be,”
closer to the earth
from which we both
came, Father,

I grow to understand
your understanding
of me, your son,
I, father of my own son:

Forgiving everything,
forgetting nothing.

Oh, Father, how
you would smile
at me, a father,
forgiving and
understanding my son
—you and me in one.

Growing into myself,
the self that was you, Father,
that am I, Son,
that is your son to be
. . . that is us.

BABAI DHE I BIRI

Ne të dy jemi burra të vjetër dhe së shpejti do të të bashkohem.

— **David Ignatow**

Teksa plakem,
duke u afruar
drejt “më të mirës
që mund të jetë”,
më pranë tokës
prej nga të dy erdhëm, o Atë,

filloj të kuptoj
kuptimin tënd
për mua, birin tënd,
unë, baba i birit tim:

Duke falur gjithçka,
pa harruar asgjë.

Oh, Atë, sa do të buzëqeshje
kur të shihje mua, baba,
duke falur dhe
duke kuptuar birin tim
- ti dhe unë në një.

Duke u rritur në vetvete,
në atë vetje që ishe ti, Atë,
që jam unë, Bir,
që do të jetë biri yt
... që jemi ne.

CROSSINGS

for Bebe in Poland

A hundred years ago
her grandfather
crossed this bridge,
got on a train,
got on a boat,
came to America.

A hundred years later
his granddaughter
got on a plane,
got on a bus,
came to Przemysyl,
crossed this bridge.

A hundred years from now
her grandchildren
will come to this place,
cross this bridge,
seek & find answers
in the mysteries of crossings.

Przemysl, Poland, July 25, 1998

KALIME

për Beben në Poloni

Njëqind vjet më parë
gjyshi i saj
e kaloi këtë urë,
hipi në tren,
hipi në anije,
erdhi në Amerikë.

Njëqind vjet më vonë
mbesa e tij
hipi në avion,
hipi në autobus,
erdhi në Przemysł,
e kaloi këtë urë.

Njëqind vjet nga tani
nipërit e saj
do të vijnë në këtë vend,
do ta kalojnë këtë urë,
do të kërkojnë e do të gjejnë përgjigje
në misteret e kalimeve.

Przemysł, Poloni, 25 korrik 1998

IMMORTALITY?

(a "footnote" after Donald Lev)

I jumped off
the Brooklyn Bridge.
Twice.
But I failed.
I didn't die.
The Guinness Book of Records
called me up,
said I should try again:
If I lived,
I'd set a record.
So I jumped a third time
and succeeded.
At last I've achieved . . .
Immortality?

PAVDEKËSIA?

(një “fusnotë” pas Donald Lev)

U hodha
nga Ura e Bruklinit.
Dy herë.
Por dështova.
Nuk vdiqa.
Libri Guinness i Rekordeve
më telefonoi,
tha të provoja sërish:
Nëse mbijetoja,
do të vendosja rekord.
Kështu u hodha për herë të tretë
dhe ia dola.
Më në fund arrita...
Pavdekësinë?

STILL FLYING

Sometimes I dream
that I could fly
slightly over sidewalks
of Sutter Avenue
in old East New York.

I would rise over
the black uncapped hydrants,
veer through traffic & streetlights,
skim overflowing garbage pails
corner drains and sewer covers.

And I would amaze
my friends who'd gape
at me gliding so
easily over
the pull of gravity.

No, I wasn't Superman
nor Superboy,
just a child unhindered
by what I'd been told
I could not do.

Now, so much older,
I walk the streets,
but my mind still soars
over and over,
above and beyond . . .

ENDE DUKE FLUTURUAR

Ndonjëherë ëndërroj
se mund të fluturoja
pak mbi trotuaret
e Rugës Sutter
në East New York-un e vjetër.

Do të ngrihesha mbi
hidrantët e zinj pa kapak,
do të shmangesha mes trafikut dhe dritave të rrugës,
do të rrëshqisja mbi koshat e mbeturinave që derdheshin,
mbi pusetat dhe kapakët e kanalizimeve.

Dhe do t'i mahnisja
miqtë e mi që do të më shikonin
me gojëhapur,
teksa rrëshqisja kaq lehtë
mbi forcën e gravitetit.

Jo, nuk isha Superman
as Superboy,
veçse një fëmijë i papenguar
nga ato që më kishin thënë
se nuk mund t'i bëja.

Tani, shumë më i vjetër,
ec nëpër rrugë,
por mendja ime ende fluturon
përsëri e përsëri,
lart e përtej...

BERNARD ATKINS

We picked him up
at the nursing home,
in that other part of Brooklyn,
dressed in jacket, tie,
and hat, formal
for the poetry reading.
We were featuring him,
the local poet who
was to participate in
“Besame Poesie / The Poetry Kiss”
at Gottlieb & Sons,
the South American
glatt Kosher restaurant
in Carroll Gardens.
I mentioned East New York,
and he said, “I’m from East New York.”
I said, “Where in East New York?”
He said, “Sutter Avenue.”
Groping for a memory, I said,
“You’re a florist. Where did
you have your shop?”
He said, “Sutter & Snediker.”
“My God!” I exclaimed. “I lived
just across the way from you,
over the carpet store. I worked
for you. You fired me.”
It was my first job (outside of
family; working for Grandpa
didn’t count). I had taken a delivery
of flowers to some part of Brooklyn,
near Queens, I think. But I couldn’t
find the address. It was such a long
train ride. When I got back, half

out of shame, half out of cover-up,
I rationalized to my buddies, who were also
starting first job there, “Well, I get
paid by the hour, anyway.” So he fired
me. And now here he was in a wheelchair.

The voice sounded like the one I heard
so many years ago. He looked dapper,
but very frail. Yellow-white thinning hair,
skin discolored, liver spots, hands shaking
so hard, he joked, “I’m going to open a bar,
so I can shake the drinks automatically.”
I introduced him as Atkins, the Florist;
who fired me from my first job in old
East New York, and who later owned
Weir-Atkins on Montague Street,
Brooklyn Heights, “the oldest florist shop
in the world,” he averred. “Started in 1865.”
He read 20 minutes of poetry,
and was genial about stopping.
“Like all poets, I would go on
forever if someone didn’t stop me.”
He told about the woman he loved
whose funeral he had attended
that afternoon. He told about
his wife, still living, who had rooms
above the floral shop still on Montague Street.
They didn’t get along but were not divorced.
He lived in the nursing home. She visited.
She said, “If you find anyone there,
do what you like—just don’t tell me.”
He found a woman there he loved for two
years.
And he lost her that morning. She had gone to
sleep,

and, then, in the morning, she was gone.
He attended her funeral that afternoon.

Epilogue:

*I was taken back to Sutter & Snediker
And my first job that I was fired from.
Perhaps it was one of his three brothers
or his father who had done the actual firing.
It doesn't matter. But it sure is strange.
"Di redl dreyt zikh," my mother always
used to say. "Di redl dreyt zikh."
The wheel turns.*

BERNARD ATKINS

E morëm
nga shtëpia e pleqve,
në atë pjesë tjetër të Brooklyn-it,
i veshur me xhaketë, kravatë
dhe kapelë, formal
për leximin poetik.
Ishte i ftuari ynë,
poeti lokal që
do të merrte pjesë në
“Besame Poesie / Puthja e Poezisë”
te Gottlieb & Sons,
restoranti glatt kosher
i Amerikës së Jugut
në Carroll Gardens.
Përmenda East New York-un,
dhe ai tha: “Jam nga East New York.”
I thashë: “Nga cila pjesë e East New York-ut?”
Ai tha: “Rruga Sutter.”
Duke kërkuar në kujtesë, i thashë:
“Ju jeni luleshitës. Ku e kishit
dyqanin?”
Ai tha: “Sutter & Snediker.”
“O Zot!” – thirra. “Unë jetoja
pikërisht përballë jush,
mbi dyqanin e qilimave. Kam punuar
për ju. Ju më pushuat nga puna.”

Ishte puna ime e parë
(jashtë familjes; puna për gjyshin
nuk llogaritej).
Kisha çuar një porosi
me lule në një pjesë të Brooklyn-it,

afër Queens-it, mendoj. Por nuk munda
ta gjeja adresën. Ishte një udhëtim shumë i gjatë
me tren. Kur u ktheva, gjysmë nga turpi,
gjysmë për ta mbuluar fajin,
u arsyetova para shokëve të mi, që edhe ata
po fillonin punën e parë aty:
“Gjithsesi, paguhem me orë.”
Kështu ai më pushoi nga puna.
Dhe tani ja ku ishte, në një karrige me rrota.
Zëri i tij tingëllonte si ai që kisha dëgjuar
shumë vite më parë. Dukej elegant,
por shumë i brishtë. Flokë të holluar
verdhë-bardhë, lëkurë e zverdhur, njolla pleqërie,
duart i dridheshin aq fort
sa bëri shaka: “Do të hap një bar,
që t’i përziej pijet automatikisht.”
E prezantova si Atkins, Luleshitësi;
ai që më pushoi nga puna ime e parë në
East New York-un e vjetër, dhe që më vonë
zotëronte Weir-Atkins në Rrugën Montague,
Brooklyn Heights, “dyqani më i vjetër i luleve
në botë,” siç pohonte ai. “I themeluar në vitin 1865.”
Lexoi poezi për 20 minuta
dhe me mirësjellje pranoi të ndalej.
“Si të gjithë poetët, do të vazhdoja
përgjithmonë po të mos më ndalte dikush.”
Ai tregoi për gruan që e kishte dashur,
funeralin e së cilës e kishte ndjekur
atë pasdite. Tregoi edhe për
bashkëshorten e tij, ende gjallë, që kishte dhoma
mbi dyqanin e luleve ende në Montague Street.
Nuk shkonin mirë, por nuk ishin ndarë.
Ai jetonte në shtëpinë e pleqve. Ajo e vizitonte.
Ajo i kishte thënë:
“Nëse gjen dikë atje,

bëj çfarë të duash vetëm mos ma thuaj.”
Ai gjeti atje një grua që e deshi për dy vjet.
Dhe e humbi atë atë mëngjes.
Ajo kishte fjetur,
dhe në mëngjes nuk ishte më.
Ai mori pjesë në funeralin e saj atë pasdite.

Epilog:

*U ktheva në Sutter & Snediker
dhe te puna ime e parë nga e cila u pushova.
Ndoshta ishte një nga tre vëllezërit e tij
apo i ati që më kishte pushuar në të vërtetë.
Nuk ka rëndësi. Por është vërtet e çuditshme.
“Di redl drejt zikh,” thoshte gjithmonë nëna ime.
“Di redl drejt zikh.”
Rrota rrotullohet.*

UNDER THE WILLIAMSBURG BRIDGE

for Menke Katz and Yussel Greenspan

“People died not so much from hunger as despair.”

—About the Great Depression

Barging under
the Williamsburg Bridge
—over the river of forgetfulness—
the stacks of bodies
of the faceless dead
on the way to potter’s field.

Who knows them—
these strugglers against
days without work
nights without hope?

Even the masters
of the sky-pricking towers
are stretched out
nameless
picked from the waters
of Babylon.

We sit and wonder
under the Williamsburg Bridge,
hatless, coatless,
shivering in the wind and spray,
mouth agape for apples
and hard rolls purchased
five for a nickel.

Between bites
of bread and apple,

we shout out poems
for these passing piles
laid out like heaps for dumps.

After the slashed-white wake,
we startle at ourselves
reflected in the glass-black waves.

NËN URËN WILLIAMSBURG*për Menke Katz dhe Yussel Greenspan*

“Njerëzit nuk vdisnin aq nga uria
sa nga dëshpërimi.”

— për Depressionin e Madh

Duke u futur poshtë
Urës Williamsburg
mbi lumin e harresës
grumbuj trupash,
të vdekur pa fytyrë,
në rrugë drejt varrezës së të varfërve.

Kush i njeh ata
këta luftëtarë kundër
ditëve pa punë,
netëve pa shpresë?

Edhe mjeshtrit
e kullave që shpojnë qiellin
janë shtrirë
pa emër,
të nxjerrë nga ujërat
e Babilonisë.

Ne rrimë e mendojmë
nën Urën Williamsburg,
pa kapele, pa pallto,
duke u dridhur nga era dhe spërkatja,
me gojëhapur për mollë
dhe bukë të fortë
blerë pesë për një nikël.

FUAD'S FEAST

(27 August 2005)

Between earth & sky,
on the balcony in Bay Ridge,
we sit.

Eyes of Fuad's daughters
light up the shades
of the Brooklyn street.
Long braids trail
behind smiling faces.
Arabic coffee
served with gallad
and other sweets
after heaps of
makloobah & kufta.

And the breeze blows
softly, softly
to the strains
of the voice
plaintively echoing
the oud, kaman, and kanun.
The cherry smoke of
the sweet hookeh
lures, tempts us
to be like Ottoman pashas.

Yesterday is here
in this today—
and the children
smile with tomorrows
brightly in their faces.
Kittens sit,
one each

on two shoulders.
Now the feast
nears its end.
But the voices
and the tastes
and the sheer goodness
linger, continue,
to take with us.

GOSTIA E FUADIT*(27 gusht 2005)*

Mes tokës dhe qiellit,
në ballkonin e Bay Ridge-it,
ne rrimë ulur.
Sytë e bijave të Fuadit
ndriçojnë hijet
e rrugës së Brooklyn-it.
Gërsheta të gjata
varen pas fytyrave që buzëqeshin.
Kafe arabe
shërbehet me gallad
dhe ëmbëlsira të tjera
pas grumbujve të
maklubes dhe kuftës.

Dhe flladi fryn
butë, butë
në tingujt
e një zëri
që kumbon me mall
bashkë me oudin,
kamanin dhe kanunin.
Tymi i qershisë
nga hookeja e ëmbël
na josh, na tundon
të jemi si pashallarë osmanë.

Djeja është këtu
në këtë sot—
dhe fëmijët
buzëqeshin me të nesërmet

që ndritin në fytyrat e tyre.
Kotele të vogla rrinë,
nga një secila,
mbi dy supe.
Tani gostia
po i afrohet fundit.
Por zërat,
dhe shijet,
dhe mirësia e pastër
mbeten, vazhdojnë
t'i marrim me vete.

THE WATERMELON CART

On Blake Avenue
in old East New York—
street of childhood dreams—
the pushcarts lined every space
next to both sidewalks
of the six-block stretch
from Snediker to Pennsylvania Avenue.

Summertime special:
the pushcart with watermelon.
The whole green oval
sat like a great egg on ice.
The vendor sliced it into large
red- or yellow-centered circles
or small triangular servings.

They were so-o-o cold,
to bite into them
frosted the teeth,
cooled off the hottest
most humid day
of midsummer madness.

Such a treat
when we were small,
my brother and I,
so little yet so much
to treasure
in the pushcart past
of watermelon youth.

KARROCA E SHALQIRIT

Në Rrugën Blake
në East New York-un e vjetër
rrugë e ëndrrave të fëmijërisë
karrocat mbushnin çdo hapësirë
pranë të dy trotuareve
në gjashtë blloqet
nga Snediker te Pennsylvania Avenue.

Specialitet vere:
karroca me shalqi.
I gjithë ovali i gjelbër
qëndronte si një vezë e madhe mbi akull.
Shitësi e priste në feta të mëdha
me qendër të kuqe ose të verdhë
ose në copa trekëndore të vogla.

Ishin aq të ftohta,
sa kur i kafshoje
të ngrinin dhëmbët,
të ftohnin ditën më të nxehtë
dhe më të lagësht
të çmendurisë së mesverës.

Çfarë kënaqësie
kur ishim të vegjël,
unë dhe vëllai im,
kaq të vegjël e megjithatë
me kaq shumë për të çmuar
në të kaluarën e karrocave
të rinisë së shalqirit.

TWO GRANDMAS

One grandma
I knew;
the other
I didn't.

This one shopped
on Belmont and
Blake Avenues
from pushcarts.
Took me with her
to the chicken market
where they plucked
and burned their feathers,
took out the whole eggs
and, sometimes,
the *eyele*
for the chicken soup
filled with necks
and legs
and onions and parsley.
Oh the *griebines*
fired in the pan—
the scent floating
around the kitchen
throughout the rooms
of our railroad flat
over the furniture store
on Sutter Avenue.

DY GJYSHE

Njërën gjyshe
e njihja;
tjetrën
jo.

Kjo blinte
në Belmont dhe
Blake Avenue
nga karrocet.
Më merrte me vete
në tregun e pulave
ku ua shkulin
dhe ua digjin pendët,
nxirrnin vezët e plota
dhe, ndonjëherë, syrin
për supën e pulës
plot me qafa
këmbë
qepë dhe majdanoz.

Oh griebines
të skuqura në tigan
era që përhapej
nëpër kuzhinë
dhe në të gjitha dhomat
e apartamentit tonë të ngushtë
mbi dyqanin e mobilieve
në Rrugën Sutter.

TO A BROOKLYN POET*for Menke Katz*

Build me no monuments in Borough Park,
Statues for wild pigeons to decorate.
Let no one scurry through my attic
Nibbling bits and pieces of my life
Over the inkwells and the broken cups.
Just let my words live freely in the
Land of Manna, the third heaven, where
Only children play, delighting in honey milk
Of the stars and mooncakes of the angels.
O Lord, let the insects sing my lyrics,
The worms feast on the flesh of my soul,
The furry beasts make selahs for each dawn.

PËR NJË POET TË BROOKLYN-it*për Menke Katz*

Mos më ndërto monumente në Borough Park,
statuja që t'i ndotin pëllumbat e egër.
Mos lejo askënd të vrapojë në papafingon time
duke kafshuar copa të jetës sime
mbi bojërat dhe filxhanët e thyer.
Lëri vetëm fjalët e mia të jetojnë lirshëm
në Tokën e Manës, në qiellin e tretë,
ku vetëm fëmijët luajnë, duke shijuar qumështin e mjaltë
të yjeve dhe ëmbëlsirat hënore të engjëjve.
O Zot, lëri insektet të këndojnë vargjet e mia,
krimbat të ushqehen me mishin e shpirtit tim,
kafshët leshatake të bëjnë selah për çdo agim.

GRANDFATHER*for Max Schwartz*

“Giddy-yap!”
Grandfather
commanded
the horse
pulling the junk wagon
black blinders
forcing a tunnel
vision—mouth bit
and halter—
reins to pull
to the left or right.
“Giddy-yap,”
straight ahead
clip-clopping over
the cobblestones
to newer asphalt—
cold—as brittle
cold as twigs
snapping after
frosts,
springing out
of the ice and coal-
black mornings.
I still see him
and feel the eyes
like small black coals
set against the snow
of all my street
gang as we went
horsey riding
carrying his auction
load—

giddyapping through
the gutters of
East New York,
still as a painting
in my mind.

GJYSHI*për Max Schwartz*

“Giddy-yap!”
urdhëronte
gjyshi
kalin
që tërhiqte karrocën e hekurishteve,
me mbulesa të zeza në sy
që e detyronin
të shihte si në tunel
fre në gojë
dhe kapistër
frerë për t’u tërhequr
majtas a djathtas.

“Giddy-yap,”
drejt përpara,
troku-troku mbi
kalldrëmet
drejt asfaltit më të ri
të ftohtë
aq i brishtë,
i ftohtë sa degët
që këputen pas
ngricave,
duke u çliruar
nga akulli dhe mëngjeset
e zeza si qymyri.

Ende e shoh
dhe ndiej sytë
si thëngjij të vegjël të zinj
kundër borës
së bandës sime të rrugës
teksa shkonim...

THE TREES OF MY CHILDHOOD

*. . . for the trees of one's childhood
are the touchstones of all later trees.*

—Allan Seager

I. Sycamores

Trees
on my block
were all sycamores,
itchy balls dangling
in the early fall.
We'd gather them up
after they fell,
crush them into
bowls of wispy shreds
(mortared and pestled)
ready for pushing
down a girl's blouse
or shirt of some
other unlikely victim
trespassing on our territory:
Williams Avenue,
East New York,
Brooklyn.

II. Maples

Maples
were also trees
in our *shtetl*
of Brooklyn, New York.
Their season was spring,
with pug noses fluttering

like one-winged butterflies,
spiraling
all the way to the edge
of curb and gutter.
Tossed by small breezes,
hardy as weeds,
they nestled into asphalt,
forced
their way upwards
out of the cracks
of cement squares
where we played
bundles and checkers and nuts.
Pick it up,
break the wing and center,
put both thumbnails
into the crack,
and spread—
the seed falls out
like a pearl from a clam.
Then pinch it on your nose—
Pugnose!

III. Ailanthus

Stinkweeds
were also trees,
trees that really
grew in Brooklyn
—anywhere—
alleyways between tenements,
piles of dust
gathered at street corners,
garbage pails,

grouting in the brick buildings,
backyards—
centers of all the blocks
that marked the territories
of our little street gangs—
where we'd scurry
under,
          between,
                          through
to secret places
in abandoned houses.
They were our treasure palace,
pirate's trove.
And ailanthus/stinkweed
was our palm tree
in this summer paradise
of our imagined glories.

IV. Pines

Pines
were foreign trees,
native to this soil
for older immigrants only.
We, the newer ones,
were the greenhorns.
When cold and ice and sleet
came—piled high in
the Blizzard of '47—
we built fortresses
of snow & ice,
took positions on either
side, used our orange-
crate rifles and pistols—oil-

cloth strips—tensed
between stretched rubber-
bands—our bullets—snow-
balls, our grenades.
We hurled our white
missiles of greeting,
flicked off the nails
our winter spinners—
all in our display
before the War God
of Christmas
pine trees.

PEMËT E FËMIJËRISË SIME

. . . sepse pemët e fëmijërisë

janë gurët matës të çdo peme të mëvonshme.

—Allan Seager

I. Rrapët

Pemët
në rrugën time
ishin të gjitha rrapë,
toptha që kruanin
vareshin në fillim të vjeshtës.

Ne i mblidhnim
pasi binin,
i shtypnim në
tas me fijëza të holla
(të bluara si në havan),
gati për t'i futur
nën bluzën e një vajze
apo në këmishën e ndonjë
viktime tjetër të pafat
që shkelte në territorin tonë:
Williams Avenue,
East New York,
Brooklyn.

II. Panjat

Panjat
ishin gjithashtu pemë
në shtetlin tonë
të Brooklyn-it, New York.

Stina e tyre ishte pranvera,
me “hundëza” që fluturonin
si flutura me një krah,
duke u rrotulluar
deri në skaj
të trotuarit dhe kanalit.

Të hedhura nga flade të lehta,
të forta si barërat e këqija,
ato futeshin në asfalt,
detyronin
rrugën e tyre lart
nga çarjet
e pllakave të betonit
ku ne luanim
me gurë, dama dhe arra.

Merre një,
thyeje krahun dhe qendrën,
vendos të dy thonjtë
në çarje,
dhe hape—
fara bie jashtë
si një perlë nga guaska.

Pastaj shtrëngoje mbi hundë—
Pugnose!

III. Ailanthus (Pema e erës së rëndë)

Barëra me erë të keqe
ishin gjithashtu pemë,
pemë që vërtet
rriteshin në Brooklyn
—kudo—

rrugicave mes ndërtesave,
grumbuj pluhuri
në qoshe rrugësh,
pranë kazanëve të mbeturinave,
mes tullave të ndërtesave,
oborreve të pasme—

qendrat e çdo blloku
që shënonin territoret
e bandave tona të vogla të rrugës—

ku vraponim
poshtë,
ndërmjet,
përmes
drejt vendeve të fshehta
në shtëpi të braktisura.

Ato ishin pallatet tona të thesareve,
strehë piratësh.

Dhe ailanthus/barërat me erë
ishin palma jonë
në këtë parajsë vere
të lavdive tona të imagjinuara.

IV. Pishat

Pishat
ishin pemë të huaja,
të lindura për këtë tokë
vetëm për emigrantët më të vjetër.
Ne, më të rinjtë,
ishim të sapoardhurit.
Kur erdhën të ftohtit, akulli dhe shiu i ngrirë

—grumbulluar lart në
Stuhinë e Madhe të '47-ës—

ndërtonim kështjella
prej bore dhe akulli,
zinin pozicione në të dy anët,
përdornim pushkët tona prej arke portokallesh
dhe pistoletat—rripa vajlëkure—
të tendosura
mes gomave të shtrira—
                  plumbat tanë—topa bore,
granatat tona.
Hidhnim predhat tona të bardha
si përshëndetje,
shkëputnim gozhdët
rrotullat tona dimërore—
të gjitha në shfaqjen tonë
para Zotit të Luftës
të pemëve të Krishtlindjes
pisha.

ON OUR 57H ANNIVERSARY

I have a wife who is an *eyshes chayil*.
We have a daughter and a son.
Our daughter and her ex have two daughters,
our granddaughters.
Our son and his wife have a daughter and two sons, our
grandchildren.
Our daughter & son and their children
live in our town, so we see each other often.
We are very lucky,
Now, at our 57th anniversary,
what more could we want?
Maybe a country as it used to be
with flags flying happily on the Fourth?
Maybe with people still taking pride in its Constitution and
Bill of Rights?
Maybe a world not on the cusp of World War
III?
And for me, maybe a new cat
like the one that used to sit by me
with loving eyes, mewling & purring?

NË 57-VJETORIN TONË

Unë kam një bashkëshorte që është një *eyshe* *chayil*
(një grua e virtytshme e fisnike).
Kemi një vajzë dhe një djalë.

Vajza jonë dhe ish-bashkëshorti i saj kanë dy vajza,
mbesat tona.

Djali ynë dhe gruaja e tij kanë
një vajzë dhe dy djem,
nipërit dhe mbesën tonë.

Vajza dhe djali ynë, me fëmijët e tyre,
jetojnë në të njëjtin qytet me ne,
prandaj shihemi shpesh.

Jemi shumë me fat.

Tani, në përvjetorin tonë të 57-të,
çfarë mund të dëshironim më shumë?

Ndoshta një vend si dikur,
me flamuj që valëviten të lumtur
në Katër Korrik?

Ndoshta njerëz që ende krenohen
me Kushtetutën dhe Kartën e të Drejtave?

Ndoshta një botë që nuk qëndron
në prag të Luftës së Tretë Botërore?

Dhe për mua, ndoshta një mace e re,
si ajo që rrinte pranë meje dikur,
me sy plot dashuri,
duke mjaulluar e gërvishtur butë?

TRICKSY

They say that only dogs will fetch,
yet my Tricksy,
now a ten-month-old kitten,
chases after the Ricola cough drop
she plays with and brings back to me
on the couch or bed,
wherever I happen to be,
after tossing it for her to catch.

This she does because, as a cat,
she's a supreme individual,
a real Capitalist cat,
today a Republican.

My son brought me Tricksy from
a cat rescue place in Freeport,
as Tricksy took an immediate
liking to him,
and he vice versa.

My son knew I was longing
for a new cat,
since my Pumpernickel
had died years ago
leaving me catless, when once
I was the Catman of Merrick.

And, because he can't have
a cat at his house,
since his wife, Jackie, is allergic,

is happy to have Tricksy to play with
at the Old Home Base, Casa Barkan.

And he does, when he comes
to play gin rummy with me,
but first dangles a ribbon
with an aluminum foil ball at the end,
enticing Tricksy.

And it had to be with the assurance
that I, despite my being in the 80s,
would take good care of it—
giving it fresh food and water
morning and night,
and daily cleaning its litter box.

And so I do. And also play with her,
especially “Fetch”
with the Ricola cough drops.

But sometimes Tricksy,
either intentionally or by accident,
just her way of being playful,
almost trips me when I go down the stairs
to attend to her needs
in the kitchen and den.

If she ever succeeds,
I’ll have to change
her name to Tripsy.

TRICKSY

Thonë se vetëm qentë sjellin sendet e hedhura,
por Tricksy ime,
një kotele dhjetëmuajshe,
vrapon pas karamelës Ricola
me të cilën luan
dhe ma sjell përsëri
në divan apo në shtrat,
kudo që të jem,
pasi ia hedh që ta kapë.

E bën këtë sepse, si mace,
është një individualiste supreme,
një mace vërtet kapitaliste,
sot republikane.

Djali im ma solli Tricksy-n
nga një strehë maceje në Freeport,
sepse ajo u lidh menjëherë me të,
dhe ai me të.

Ai e dinte se më mungonte një mace,
që kur Pumpernickel-i im
kishte vdekur vite më parë,
duke më lënë pa mace
kur dikur quhesha
“Njeriu i maceve i Merrick-ut”.

Meqë ai nuk mund të mbajë mace në shtëpi,
sepse gruaja e tij Jackie është alergjike,
është i lumtur të luajë me Tricksy-n
te shtëpia jonë, Casa Barkan.

Dhe kështu bën, kur vjen të luajmë gin rummy,
por më parë tund një fjongo
me një topth letre alumini në fund,
duke e joshur Tricksy-n.

Dhe gjithçka u bë vetëm pasi premtova
se, megjithëse jam në të tetëdhjetat,
do të kujdesesha mirë për të
ushqim e ujë të freskët
mëngjes e mbrëmje
dhe pastrim të përditshëm të kutisë së saj.

Dhe kështu bëj.
Luaj me të gjithashtu,
sidomos lojën “Ma sill”,
me karamelet Ricola.

Por ndonjëherë Tricksy,
me dashje apo pa dashje,
pothuajse më rrëzon në shkallë
kur zbres për t’u kujdesur për të
në kuzhinë dhe dhomën e ndenjjes.

Nëse një ditë ia del,
do të më duhet
t’ia ndryshoj emrin në Tripsy.

30TH ANNIVERSARY

We met by accident.
Not knowing anyone
in the Brooklyn of my youth—
away so long in the army, Arizona,
and early-out college, Miami—
I asked my cousin Leslie
if she would like to date Ira,
my stunt-flyer apartment mate,
a BMOC after my article on him
in the college magazine, *Tempo*.
She said she would and offered
a date for me, as well—Bebe,
from a former Hunter College sorority.
So, I went to call on her, a blind date
on East 2nd Street, off Church Avenue,
in the Kensington area of Brooklyn.
I rang the bell, an older woman answered.
She smiled anxiously, expectantly.
Through the long round wooden verticals,
I saw a row of teeth sitting on a couch.

One of the three girls was Bebe.
We went together for two years.
After a two-week no-call, no-see time,
she called and we spoke of marrying.
I asked if she could fix her nose,
hers like Barbra Streisand's, a girl,
by the way, with whom she went to high
school
(also with Bobby Fischer, of chess-champion
fame),
Erasmus, the pub-prep school on Flatbush
Avenue.

Her nose was an original, broken, by her twin
sister,
whether in a fit of pique or by accident, a
question.
The septum deviates, causing some hard
breathing.
Despite her residence, and her sorority
connection
(from which, to her credit, she had resigned),
Bebe was not a “Flatbush Girl,” that is,
one who would not accept a date after Tuesday
because that would be taking her for granted,
one who was more concerned with a boy
with a big money career ahead of him
(“my boyfriend, the medical student,
the doctor”),
than what was inside of him, his ideals, hopes,
and dreams.
But the boy who was looking at the accidental
nose,
was he all that he should be, or more like a
“Flatbush Boy”?
How could he ask to fix her very special
Streisand nose?
Flaws like deviated noses are special signs,
guideposts
to the way, not of all flesh, but all spirit, all
soul.
Bebe, of the accidental nose, grows each year,
more beautiful, all 32 of them since we met in
Kensington,
Bebe, my Brooklyn rose among the women of
thorns,
unique, full of petals and fragrance, and no sharp thing.

PËRVJETORI I 30-TË

U takuam rastësisht.
Pa njohur askënd
në Brooklyn-in e rinisë sime
pas ushtrisë, Arizonës
dhe kolegjit në Miami
i kërkova kushërirës Leslie
të dilte me Ira-n,
shokun tim pilot akrobatik të banesës.

Ajo pranoi
dhe më gjeti edhe mua një takim
Bebe-n, nga një motërsi e Hunter College.

Shkova ta takoj, një takim i verbër,
në East 2nd Street,
në Kensington të Brooklyn-it.
I rashë ziles; një grua e moshuar hapi derën.
Pas kolonave të drurit
pashë tre vajza në divan.

Njëra ishte Bebe.

Dolëm bashkë dy vjet.
Pas dy javësh pa telefonata,
ajo më telefoni
dhe folëm për martesë.

I kërkova nëse do ta rregullonte hundën
si ajo e Barbra Streisand-it,
me të cilën kishte qenë në shkollë.

Por hunda e saj ishte unike,
e thyer nga motra binjake,
rastësisht apo nga inati kush e di.

Megjithatë Bebe nuk ishte një “vajzë Flatbush-i”,
ajo që kërkon vetëm suksesin dhe paratë,
por idealet, shpresat dhe ëndrrat.

Vitet kaluan
dhe Bebe u bë gjithnjë e më e bukur,
trëndafili im i Brooklyn-it
mes grave me gjemba
unike, plot petale dhe aromë,
pa asgjë të mprehtë.

61ST ANNIVERSARY

Today is our 61st Anniversary.

Bebe and I have now, officially,
been married for 61 years.
Adding our courting time,
we've known each other for 63 years.

We are very lucky.

Our children, Mia & Scotte and his wife,
Jackie,
live in the same town, just a mile or less from
us.

Our grandchildren, Mattie, Jeremy, Justin &
Tasha and Roxy, also live nearby with their
parents.

We are very lucky that they visit often.

Bebe frequently asserts, "It's been a good
run!"

Despite, aggravation agreeing with her,
she insists, "It's been a good run!"

It is our fervent wish that Scotte and Jackie
will also be together as long as we have,
and one day say, too, "It's been a good run!"

For Mia, we hope for her to find a new partner
to live together in creative joy, also for such a
good long time.

And for our grandchildren, we can only hope that they, too, will find partners to live together in the same long way we have, and to one day also say: “It’s been a good run!”

PËRVJETORI I 61-TË

Sot është përvjetori ynë i 61-të.

Bebe dhe unë jemi martuar
zyrtarisht prej 61 vitesh;
me kohën e njohjes 63.

Jemi shumë me fat.

Fëmijët tanë jetojnë pranë nesh,
edhe nipërit e mbesat gjithashtu.

Jemi me fat që na vizitojnë shpesh.

Bebe thotë shpesh:
“Ka qenë një rrugëtim i bukur!”

Dhe unë pajtohem.

Urojmë që edhe Scotte dhe Jackie
një ditë të thonë të njëjtën gjë.

Për Mia-n shpresojmë
të gjejë një partner të ri
dhe një jetë të gjatë krijuese.

Dhe për nipërit e mbesat
që edhe ata një ditë të thonë:
“Ka qenë një rrugëtim i bukur!”

A GOOD RUN

A Fifteener after William Heyen's Vehicles

My wife says, "You're driving me crazy!"
I say, "But I don't have to drive you very far."
She also says, "It's been a good run."
I agree with her, even though she also
    frequently
tells people that aggravation agrees with her.

Some friends allude to us as Ralph & Alice,
when we exchange such statements.
We get through each day, each of us doing
what we are committed to do: she with her
shopping, painting, and worrying about our
    daughter

and I with my reading, translating, editing, and
once-in-a-while writing another Fifteener, like
    this one,
sending and answering e-mails, filling orders,
calling family [&→&] friends, and
    various members
of the CCC international family, my extended
    Mishpocheh.

NJË RRUGËTIM I MIRË

Gruaja ime thotë:

“Po më çmend!”

Unë them:

“Por nuk kam nevojë të të çoj larg.”

Ajo thotë gjithashtu:

“Ka qenë një rrugëtim i bukur.”

Dhe unë pajtohem.

Ne kalojmë ditët tona secili

me përkushtimet e veta:

ajo me blerje, pikturë dhe shqetësime për vajzën,

unë me lexim, përkthim, redaktim

dhe ndonjë poezi të re.

A MESSAGE TO GOD

It was my first time in Jerusalem,
and I was told that I could,
I wrote a note on a small piece of paper,
folded it up, and carefully slid it into
a slight space between the large boulders
comprising the Western Wall,
that remnant of the Temple Mount.

I thought about how it might
make its way to Hashem.

Would Elijah come and gather it,
along with the other messages
posted by the visiting faithful?

Or might other angels have this task?

Is it at all possible that Hashem,
as He did when He wrestled with Jacob,
do it Himself?

How very human it would be of Him
to be opening His mail in the morning!

But what did I write?
Was it worthy or significant enough
for angel or Hashem to go to all this trouble?

In these troubled times, we really need His
help.

Maybe I'll have to wait for my own End of
Days
when I'm *nenter vi vayter* to find out.

NJË MESAZH PËR ZOTIN

Herën e parë në Jerusalem
shkrova një letër të vogël
dhe e vendosa mes gurëve
të Murit Perëndimor.

Mendova si do të arrinte te Hashemi.

A do ta merrte Elia?
Apo engjëj të tjerë?

A mos vetë Ai,
si kur u përlesh me Jakobin?

Sa njerëzore do të ishte
ta hapte postën e Tij në mëngjes!

Por çfarë shkrova?
A ishte mjaftueshëm e rëndësishme?

Në këto kohë të trazuara,
vërtet kemi nevojë për ndihmën e Tij.

Ndoshta do ta kuptoj
vetëm në Fundin e Ditëve.

AGAIN, AGAIN?

After the Shoah,
we said, “Never Again!”
After a Jewish woman
tore down posters
about hostages in Gaza,
I say: “Again, Again?”

PËRSËRI, PËRSËRI?

Pas Shoah-ut

thamë: “Kurrë më!”

Pas një gruaje që shqeu

posterët e pengjeve në Gaza,

them:

“Përsëri, përsëri?”

ANOTHER DAUGHTER

for Jackie on her 50th

Jacqueline Ruby (Palatnik) Barkan,
“Jackie,” our son Scotte’s wife,
is not a daughter-in-law, but another daughter.

She is the mother of three children:
Mattingly Julia, Jeremy Benjamin,
and Justin Aaron, our grandchildren.

Jackie is an amazing mother to these three,
as well as a very attentive daughter
to her aging, in poor health parents.

She keeps trim, working out, so that
when she’s taking walks on Fire Island
with Scotte, the two look like teenagers.

And she frequently joins the Texas Hold’em
occasional poker game at Casa Barkan
with her sister Karen and nephew Jordan.

She’s a good competitive player,
referred to, kiddingly, when she deals
as “a low-down kortnshpiler.”

Now that she’s turned mid-life 50,
she keeps on with all her roles
with exceptional vigor.

May she continue to do so,
alongside her husband,
till the proverbial 120.

NJË BIJË TJETËR*(për Jackie-n në 50-vjetor)*

Jackie, gruaja e djalit tonë Scotte,
nuk është nuse
por një bijë tjetër.

Nënë e tre fëmijëve tanë nipër e mbesa,
një nënë e jashtëzakonshme
dhe një bijë e përkushtuar për prindërit e saj.

Ecën me Scotte-n në Fire Island
si dy adoleshentë.

Luajnë poker familjar në Casa Barkan,
dhe ajo është lojtare e fortë,
edhe pse me humor e quajmë
“kortnshpiler”.

Tani që mbushi 50 vjet,
ajo vazhdon të gjitha rolet e saj
me energji të jashtëzakonshme.

Urojmë të vazhdojë kështu
së bashku me bashkëshortin e saj
deri në moshën proverbiale 120 vjeç.

GRANDPA THE GORILLA

(in the voice of Jeremy Benjamin Barkan)

Grandpa the gorilla comes and watches me
play.

He sits and stares while I play games—baseball and
basketball.

When I am on the mound, at the plate, or at the
free throw -line,
he calls out to me, wanting me to do well.

I don't want to let him down, even though he doesn't always
know what's going on in the
game.

All I know is he is there for me, wanting me
to succeed, wanting me to be happy.

So we can go celebrate, with pizza after the
game.

There, Grandpa the Gorilla, is in his natural
habitat.

Where he can truly be happy as himself.

GJYSHI GORILLA

(Në zërin e Jeremy Benjamin Barkan)

Gjyshi Gorilla vjen dhe më shikon duke luajtur.
Ai ulet e më vështron ndërsa luaj bejsboll dhe basketboll.

Kur jam në kodër, në goditje, apo te gjuajtjet e lira,
ai më thërret, duke dashur që të luaj mirë.

Nuk dua ta zhgënjej,
edhe pse jo gjithmonë e kupton çfarë po ndodh në lojë.

Gjithçka që di është se ai është aty për mua,
duke dashur që të kem sukses,
duke dashur që të jem i lumtur.

Që pastaj të shkojmë të festojmë
me pica pas lojës.

Aty Gjyshi Gorilla
është në habitatin e tij natyror,

ku mund të jetë vërtet i lumtur
si vetvetja.

BATHING IN DEW

“... *those who bathed in the dew
were believed to become immortals.*”

—Robert Payne, *The White Pony*

They say that those who bathe
in the morning dew become immortals.
Thus, I leave my plate outside
waiting for the rise out of the grateful earth.

Each dawn, the dew returns the rain to the sky
so that the clouds can form again and fly to all
dry spots of earth, and spill their load.
Thirsty, the earth drinks in the offering of sky
and new shoots spring out of the saturated
dark.

Then, each time the last star appears beside
the golden moon, and the shafts of sunlight
begin to strike the earth, the dew comes up and
up,
flying like a string of kites, up and up into the
sky.

Catch the morning rise, bathe in it, drink it—
become immortal as a kite slipped from its
tether
becomes part of the clouds which come from
the earth
and inevitably returns again and again to its
mother, the sky.

LARJE NË VESË

“...ata që laheshin në vesë
besohej se bëheshin të pavdekshëm.”
— Robert Payne, *The White Pony*

Thonë se ata që lahen
në vesën e mëngjesit bëhen të pavdekshëm.
Prandaj e lë pjatën time jashtë,
duke pritur ngritjen nga toka mirënjohëse.

Çdo agim, vesa e kthen shiun në qiell,
që retë të formohen përsëri
dhe të fluturojnë drejt çdo vendi të tharë të tokës,
duke derdhur barrën e tyre.

E etur, toka pi dhuratën e qiellit
dhe lastarë të rinj shpërthejnë nga errësira e lagur.

Pastaj, kur ylli i fundit shfaqet pranë
hënës së artë
dhe rrezet e diellit prekin tokën,
vesa ngrihet lart e më lart,
si një varg balonash në fluturim.

Kap ngritjen e mëngjesit, lahu në të, pije
bëhu i pavdekshëm si një balonë e shkëputur nga fija,
që bëhet pjesë e reve
dhe kthehet përsëri e përsëri
te nëna e saj, qielli.

(9 nëntor 2001, mbi lumin Yangtze)

BELLMORE STREET FAIR*21 September 2025*

the light layer of clouds covering
the Bellmore, Long Island, Street Fair,
where I sat on the seat of my walker
in position on Bellmore Avenue & Wilson
waiting for my granddaughters,
Tasha & Roxy, to perform.

As, at age 88,
I didn't want to just have a video
of their performance,
I had insisted on
being taken there,
though it meant difficulties
in placing the walker
in the back seat
and for my wife, Bebe,
to drive and park close,
if we would be allowed
to cross the barriers,
as we kindly were,
in deference to my disability.

After difficulty in pushing the walker
to the center of the fair,
on the sidewalks and through
the space between the kiosks offering
food & drink, various kinds
of clothing & toys,
face painting for children,
the crowd of young mothers
pushing strollers,
some fathers carrying babies

on their shoulders,
old people pushed
on wheelchairs,
teens on bicycles,
one on a motorcycle,
I made my way to this position.

As I waited,
Tasha's friend, Michael,
and some friends
of our daughter, Mia—
mother of the girls—like Marianne,
and those of Roxy, like Farrah,
came to see & hear & cheer.

Across on the other side,
of the performance space,
a giant red-white-and-blue figure
moved this way and that
with each breeze
that occasionally blew.
And a kiosk full of posters
pled its political choices.

Many walkers came by with
their variety of dogs on leashes,
one stunning woman
wearing a hat like Melania wore,
passed with her large dog.
Several teenagers passed, sipping
through plastic straws
from large plastic cups of drink.

When, at last, Tasha & Roxy came,
the performance began.

Roxy accompanied Tasha
on the guitar.
Tasha sang and sometimes
also played the same guitar.

It was her voice that cried out
in the crowd,
a voice that seemed to come
from the center of the earth,
from the essence of soul,
reaching out to the center
of the still shining sun,
that promoted the applause
and just a few tips,
which I seeded with a ten & two.

I thought of the busker
in London who said:
“I love your applause,
but it’s your money I’m after.”

It was that voice which pierced
the hearts of her
grandmother & grandfather,
full of pride and pain,
that made this street fair
a place and moment
to be remembered.

PANAIRI I RRUGËS NË BELLMORE

21 shtator 2025

Një shtresë e lehtë reve mbulonte
panairin e rrugës në Bellmore, Long Island,
ku isha ulur në sediljen e mbajtëses sime për ecje
në pozicion në Bellmore Avenue & Wilson,
duke pritur mbesat e mia,
Tasha & Roxy, të performonin.

Si, në moshën 88-vjeçare,
nuk doja të kisha vetëm një video
të performancës së tyre,
kisha këmbëngulur
të më çonin atje,
edhe pse kjo sillte vështirësi
për vendosjen e mbajtëses
në sediljen e pasme
dhe që gruaja ime, Bebe,
të drejtonte dhe të parkonte afër,
nëse do të na lejohej
të kalonim barrierat,
siç na u lejua me mirësi,
në respekt të paaftësisë sime.

Pas vështirësisë për ta shtyrë mbajtësen
deri në qendër të panairit,
mbi trotuare dhe përmes
hapësirave mes kiosqeve që ofronin
ushqim e pije, lloje të ndryshme
rrobash e lodrash,
pikturim fytyre për fëmijë,
turmës së nënave të reja

me karroca fëmijësh,
disa baballarë me foshnja
mbi supe,
të moshuar të shtyrë
në karroca me rrota,
adoleshentë me biçikleta,
një me motoçikletë,
arrita në këtë vend.

Teksa prisja,
miku i Tashës, Michael,
dhe disa miq
të vajzës sonë, Mia—
nëna e vajzave—si Marianne,
dhe ata të Roxy-t, si Farrah,
erdhën të shohin, të dëgjojnë dhe të duartrokasnin.

Përballë, në anën tjetër
të hapësirës së performancës,
një figurë gjigante kuq-bardhë-e-kaltër
lëvizte andej-këtej
me çdo fllad
që herë pas here frynte.
Dhe një kioskë plot postera
shpallte zgjedhjet e saj politike.

Kaluan shumë kalimtarë
me qen të ndryshëm në zinxhirë,
një grua mahnitëse
me një kapelë si ajo e Melania-s,
kaloi me qenin e saj të madh.
Disa adoleshentë kaluan, duke pirë
me pipëza plastike
nga gota të mëdha plastike me pije.

Kur, më në fund, Tasha & Roxy erdhën,
filloi performanca.
Roxy shoqëronte Tashën
në kitarë.
Tasha këndonte dhe ndonjëherë
luante po atë kitarë.

Ishte zëri i saj që shpërtheu
në turmë,
një zë që dukej sikur vinte
nga qendra e tokës,
nga thelbi i shpirtit,
duke u shtrirë drejt qendrës
së diellit ende që shkëlqen,
që nxiti duartrokitjet
dhe vetëm disa bakshishe,
të cilat unë i nisa me një dhjetëshe dhe dy.

M'u kujtua muzikanti i rrugës
në Londër që tha:
“E dua duartrokitjen tuaj,
por janë paratë tuaja që kërkoj.”

Ishte ai zë që shpoi
zemrat e gjyshes dhe gjyshit të saj,
plot krenari dhe dhimbje,
që e bëri këtë panair rruge
një vend dhe një çast
për t'u kujtuar.

BEYOND THE EDGE OF THINGS

Like a mad Columbus,
 I have been following the sun
 beyond the edge of things.
 East New York was my starting place.
 It was divided, like Gaul, into three
     parts:
 These parts were the els: BMT, IRT,
     IND.
 Three parts supplemented by one: Crescent Street.
 In my mind's vision, these demarcation zones
 defined my poet's journey.
 I had to seek what was beyond the els
     & edges.

Beyond the BMT was Brownsville:
 Belmont Avenue's pushcarts, herring
     & pickle barrels,
 chicken markets, the Amboy Dukes;
 Junior High School 109;
 Mrs. Amsham's embroidery class;
 Mrs. Rubin's beginning Hebrew;
 Dear old Straus's anthem;
 Mr. Flinker's discovery of my sulfur stink bomb in the
 auditorium;
 the bridge over the trainyards too dangerous to pass, but
 closer;
 Grandma's gefilte fish, berry & peaches & apple preserves;
 barrels of fine dishes & family secrets;
 Grandpa's auctions, treasure boxes bidding to be
 discovered;
 Molly Picon's *Yidl Mitn Fidl*.

Beyond the IRT was the Canarsie Dumplands:

My friend Goliger, “The Bug Man of
Brooklyn,”

and our ritual search for cynthia & cecropia moth cocoons;
beetles pinned on Riker mounts; bicycles made from parts
found in the burning dumps; the water’s edge; places to
watch the submarine races.

Beyond the IND was Highland Park:

High hills against the grain of wind & heavier-than-I
newspaper load
to deliver in rain, sleet, snow, or hail; Jew-hating other
newsboys;
servant’s quarters behind the big houses of Mansionland;
milkboxes;
tips;
Italian groceries—long loafs of bread
& cheese & sausages.

Beyond Crescent Street was Queensland & the Long Island:

Jahn’s huge banana splits; girls from
other planets;
Rego Park; my brother’s teenlove, Diana; country in a city;
Mom’s pre-Fuller Brush & Avon sales
places:
Cutchogue, Hauppauge, Patchogue,
Yaphank—
all the way to Montauk Point, the edge of Paumanok.

All these before I took a plane to
Miami—

to that edge of America to learn about the other half at the
hotels where Abe, my father’s friend, gave me entrée.

My journey’s been from East New York to the World.

But always I return to basketball games in Howie's
backyard;
stickball on Georgia Avenue with my
    huckleberry gang;
snowball fights over the ice dunes of
    '47;
banker-broker nut games in Passover
    spring;
turdpiles over the tar-coverings of
    the rooftops
where Blackie did his summer duty,
where I would venture and spy
    the tiger lilies
growing in the gardens of my neighbors' patches of hope,
where I would be Jimmy in his own
    little room again
when the blue birds would be over the white cliffs of
Dover.

(April 1, 1994)

PËRTEJ SKAJIT TË GJËRAVE

Si një Kolomb i çmendur,
kam ndjekur diellin
përtej skajit të gjërave.

East New York ishte fillimi im,
i ndarë në tri pjesë:
BMT, IRT, IND
dhe një e katërt: Crescent Street.

Në mendjen time
këto kufij përcaktuan udhëtimin tim poetik.
Duhej të kërkoja çfarë ishte përtej tyre.

Përtej BMT-së ishte Brownsville:
karroca tregtarësh, fuçi haringe e turshish,
tregje pulash, shkolla, mësues, kujtime,
peshku gefilte i gjyshes, reçelra frutash,
ankande thesari të gjyshit.

Përtej IRT-së tokat e mbeturinave Canarsie:
kërkimi i fshikëzave të fluturave,
biçikleta të ndërtuara nga mbetje,
brigje ujërash dhe gara nëndetësesh imagjinare.

Përtej IND-së Highland Park:
kodrat, gazetatat për shpërndarje në shi e borë,
dyqane italiane me bukë të gjatë dhe djathë.

Përtej Crescent Street Long Island:
banana split gjigante, dashuri adoleshente,
udhëtime deri në Montauk Point,
skaji i Paumanok-ut.

Pastaj erdhi Miami
skaji tjetër i Amerikës.

Udhëtimi im ka qenë
nga East New York në botë.

Por gjithmonë kthehem
te lojërat e basketbollit në oborr,
luftërat me topa bore të vitit '47,
çatitë ku shihja zambakët tigër
në copëzat e qiellit të fqinjëve.

Aty bëhesha sërish Jimmy
në dhomën e tij të vogël,
kur zogjtë blu fluturonin
mbi shkëmbinjtë e bardhë të Dover-it.

(1 prill 1994)

BRIGHTON BEACH VIGNETTE

I was looking at the kitten
and so, I thought, was she.
The kitten crept between
the corrugated cardboard
and the bits of berrystem and box wood.
Then the kitten started practicing
her feral legacy on the ribbon
she encountered on the square of earth
surrounding the roots of the tree
growing out of the city asphalt.

The large Russian woman seemed fascinated,
as I was bemused by this playful little creature,
leaping and pouncing as if in some living room,
her young mistress soon to come and join her.

The woman's eyes bulged like fat grapes.
She bent down, her huge buttocks
pressed at her pink bloomers,
I thought, to pick up the kitten.
No!—She seized a large purple grape that had
fallen
from the box on the sidewalk fruit & vegetable
stand.
She's going to offer it to the kitten, I thought.
But, then again, kittens don't eat grapes.

She made a motion towards the kitten,
then the grape disappeared.
She stood up and trudged away,
munching on something,
towards the avenue under the el,
Brighton Beach, Brooklyn,
“Little Odessa by the Sea.”

VIGNETË NGA BRIGHTON BEACH

Po shikoja kotelen
dhe, kështu mendova, edhe ajo po e shikonte.
Kotela u fut mes
kartonëve të valëzuar
dhe copëzave të kërcellit e drurit të kutive.

Pastaj kotela nisi të ushtronte
trashëgiminë e saj të egër
mbi një fjongo
që gjeti në copëzën e tokës
rreth rrënjëve të pemës
që rritej nga asfalti i qytetit.

Gruaja e madhe ruse dukej e magjepsur,
ndërsa unë zbavitësja nga kjo krijesë e vogël lozonjare,
që kërcente e hidhej
sikur të ishte në një dhomë ndenjeje,
duke pritur zonjushën e saj të re
t'i bashkohej së shpejti.

Sytë e gruas u frynë si kokrra rrushi.
Ajo u përkul, vithet e mëdha
të shtypura në mbathjet rozë,
mendova se do ta merrte kotelen.
Jo! - ajo kapi një rrush të madh vjollcë
që kishte rënë nga kutia
në tezgen e frutave e perimeve.

“Do t’ia japë koteles,” mendova.
Por, pastaj, kotelet nuk hanë rrush.

Ajo bëri një lëvizje drejt koteles,
pastaj rrushi u zhduk.
U ngrit dhe u largua ngadalë,
duke përtypur diçka,
drejt bulevardit nën hekurudhën e ngritur,
Brighton Beach, Brooklyn
“Odessa e Vogël pranë Detit.”

CLOTHESLINES

Out back
behind the restaurant
the black wrought-iron stairwell
winding way up to the second and third stories
all the way to the rooftop overlooking
the yards
in the middle of the block of Carroll Gardens,
Brooklyn.
Ailanthus trees, like palms, are oases in
the desert
of asphalt, ashcans, cement, concrete, and
steel.
Climbing up, up, like rising out of the lower depths of
passion, the circles spiraling to the height of thought and
vision.
Beyond the cyclone fence separating this yard from the
others, the clothesline poles, rows and rows of them, a metal
forest.
The past creaks with pulleys turning in
the present wind.
Flashes of white sheets waving in
the infrequent breeze,
respite in the hot wet summers of our
childhood.
Faces out the windows calling to neighbors
across the yards,
“Buon giorno, Signora Levy! Come stai?”
“Gut morgen, Mrs. Capello. How’s by you?”
Clothespins dangle on the ropes covered with
sparrows,
darting down through the weeds of the little
gardens.

Tiger lilies high above the dandelions seeking
a patch of sky.
A baby cries. A Spalding flies over
the rooftops.
Out back, just behind the eyes, you can still see the
neighbors gulping beer, drinking wine, sipping lemonade.
The clotheslines are gone. And the pulleys are
still.
But the poles remain, remnant of time not
technical,
full of faces and voices and hungers and
hopes.
Listen carefully, you can still hear the creaking
of the wheels.

(September 17, 1994)

TELAT E RROBAVE

Pas restorantit,
shkallët e zeza prej hekuri të farkëtuar
ngjiteshin dredha-dredha
drejt katit të dytë e të tretë,
deri në çatinë që shikonte oborret
në mes të bllokut të Carroll Gardens, Brooklyn.

Pemët ailanthus, si palma,
ishin oaze në shkretëtirën
e asfaltit, kazanëve të plehrave,
çimentos dhe çelikut.

Duke u ngjitur lart, gjithnjë më lart,
si të dilje nga thellësitë e pasionit,
spiralet ngriheshin drejt mendimit dhe vizionit.

Përtej gardhit metalik,
shtylla telash rrobash rreshta pa fund,
një pyll metalik.

E kaluara kërcet
teksa rrotat e vinçave kthehen në erën e sotme.
Çarçafë të bardhë valëviten
në flladin e rrallë veror,
pushim në vapën e lagësht të fëmijërisë sonë.

Zëra nga dritaret thërrasin fqinjët:
“Buon giorno, Signora Levy! Si stai?”
“Gut morgen, Mrs. Capello! Si je?”

Kapëset varen në litarë,
harabela zbresin mbi kopshtet e vogla.

Zambakë tigër mbi luleradhiqe
duke kërkuar një copë qielli.

Një foshnjë qan.
Një top Spalding fluturon mbi çati.

Pas, thellë pas syve,
ende mund t'i shohësh fqinjët
duke pirë birrë, verë, limonadë.

Telat e rrobave janë zhdukur.
Rrotat kanë heshtur.
Por shtyllat mbeten
mbetje e një kohe jo teknike,
plot fytyra, zëra, uri dhe shpresa.

Dëgjo me kujdes
ende mund ta dëgjosh kërcitjen e rrotave.

(17 shtator 1994)

IN THE BACK OF THE GROCERY STORE

I, too, have sat in the back
of a grocery store
pondering the secrets
of the universe
eating pistachio nuts
from a broken machine—
cold in the dark Sunday mornings.

Fatty slices
of lox layered
on wax paper
topping thick cream cheese
overspread on salt bagels,
quarts of wax-carton milk
washing down the hungry bites.

The walls of boxes
packed and unpacked,
stacks of cans, soap, Brillo, ketchup—
deliveries to steam-hot hallways
tiered high with last weekend's
newspapers, magazines, books,
cats meowing at the scent
in overpiled bags.

I, too, have yearned
in dark early mornings
for sweaters bursting
at the press of sweet young breasts,
the baseball smiles,
the Cheerios with apple slices,
the hard rolls and sugar-and-cream coffee.

I, too, mingle my past moments with clash of
yahrzeit candles.

NË PJESËN E PASME TË DYQANIT USHQIMOR

Edhe unë kam qëndruar
në pjesën e pasme të një dyqani ushqimor,
duke menduar për sekretet e universit,
duke ngrënë fistikë
nga një makinë e prishur
në mëngjese të ftohta të së dielës.

Feta të trasha salmoni
mbi letër dylli,
mbi djathë kremi
të shtrirë mbi bagela të kripura,
qumësht në kuti dylli
që shuan urinë.

Mure kutish,
kanaçe, sapun, ketchup
dërgesa në korridore të nxehta me avull,
gazeta dhe revista të grumbulluara,
mace që mjaullijnë
pranë qeseve të mbushura.

Edhe unë kam ëndërruar
në mëngjese të errëta
për pulovra që shpërthenin
mbi gjokset e rinisë,
buzëqeshje bejsbolli,
Cheerios me feta molle,
bukë të fortë dhe kafe me sheqer e krem.

Edhe unë përziej
çastet e së kaluarës sime
me përplasjen e qirinjve të jahrzeit-it.

ON THE MILKBOXES

(for Howard Strassman)

On the milkboxes
in front of the old
Grocery store

where junkmen
jangled:
“We cash clothes!”

and ices men
came with all
their foreign fruits
rainbowing
our appetites

and knish kings
rolled crisp
and hard-edged
squares of dough

and you and I
and all the huckleberry
gang played nuts
against chalk-scrawled walls

and Shimbo
incised deep shimmies
in the spring-warm asphalt

playing banker-broker
after the tossing
of bundles
of baseball tickets
and slide of soda caps
in the skelly square.

And all the strings
of milk-wires
spread from room-to-room
house-to-house
along the rooftops
of our minds

and pigeons cooed
in their chicken-mess coops
and stickball tosses
over the third level
of the Great Gas Storage Tank

and elevated trains
jostled their way
to old bathhouses

in the tinsel
cotton-candied days
of Coney & Playland

and the first bikes
rolled
their hooping wheels
all the way
to Canarsie

and the passing
of chow mein & chop suey trays
through inner-courtyard windows.

There we spoke of everything:
“Ask me anything!” you defied . . .

On the milkboxes
in front of the old
grocery store.

MBI ARKAT E QUMËSHITIT

(për Howard Strassman)

Mbi arkat e qumështit
përpara dyqanit të vjetër
ushqimor,

ku mbledhësit e hekurishteve
tingëllonin:
“Blerim rroba!”

dhe shitësit e akulloreve
vinin me gjithë
frutat e tyre të huaja
që ylberonin
oreksin tonë,

dhe mbretërit e knish-it
rrotullonin
katrorë brumi
të fortë e krokantë,

dhe ti e unë
me gjithë bandën
e rrugës
luanim “arra”
kundër mureve të vizatuara me shkumës,

dhe Shimbo
gdhendte gjurmë vallëzimi
në asfaltin e ngrohtë të pranverës,

duke luajtur “bankier-broker”
pas hedhjes
së tufave

të biletave të bejsbollit dhe rrëshqitjes së kapakëve të sodës
në katrorin e skelly-t.

Dhe të gjitha fijet
e telave të qumështit
shtriheshin nga dhoma në dhomë
nga shtëpia në shtëpi
mbi çatitë
e mendjeve tona

dhe pëllumbat gugonin
në kotecet e tyre të rrëmuishme si pula
dhe topat e stickball-it hidheshin
mbi nivelin e tretë
të Depozitës së Madhe të Gazit

dhe trenat e ngritur
shtyheshin me vrull
drejt banjave të vjetra publike
në ditët e zbukuruara
si pambuk-sheqeri
të Coney-it dhe Playland-it
dhe biçikletat e para
rrokullisnin
rrotat e tyre që fishkëllenin
deri në
Canarsie

dhe kalimi
i tabakave me chow mein e chop suey
përmes dritareve të oborreve të brendshme.
Aty flisnim për gjithçka:
“Më pyet për çdo gjë!” sfidoje ti...

Mbi arkat e qumështit
përpara dyqanit të vjetër
të ushqimeve.

CHREYN*for Max Schwartz*

Grandfather liked
white horseradish,
chreyn,
on his gefilte fish
because it was strong
like the Limburger cheese
he spread on the large
oval slice of pumpernickel
he covered with heavy sweet cream
thick from the top of the tin milkcan
delivered at predawn to the grocery store
he opened at the crack of every morning.
Horseradish, after all, is just a weed
whose roots in the earth
you may, by chance,
spread as topsoil on your lawn.
It can grow through sand, asphalt—even cement.
It is strong in any form—red or white.
But *chreyn* is good on flanken and fish,
especially on gefilte.
If he were still here,
you could ask my grandfather.

CHREYN*(për Max Schwartz)*

Gjyshi pëlqente
rrepkën e bardhë djegëse,
chreyn,
mbi peshkun e tij gefilte,
sepse ishte e fortë,
si djathi Limburger
që e shtrinte mbi fetën e madhe
ovale të bukës pumpernickel,
mbuluar me krem të trashë e të ëmbël
nga qumështi i sjellë para agimit
në dyqanin ushqimor
që ai hapte çdo mëngjes.
Rrepka, në fund të fundit,
është vetëm një bar i egër
rrenjë e të cilit
mund të mbijnë kudo
në rërë, asfalt, madje edhe në çimento.
Është e fortë në çdo formë,
e kuqe apo e bardhë.
Por chreyn është më i miri
mbi mish dhe peshk,
sidomos mbi gefilte.
Po të ishte ende gjallë,
do ta pyesnit gjyshin tim.

I REMEMBER ELEANOR

I think it was the Spring of '44,
when she came in an open car,
someone up front driving,
she in the rear.

The car stopped
at the corner of
Williams & Sutter Avenue,
East New York, Brooklyn.

She stood up in the car
and began to speak.
As I recall,
it must have been
about re-electing
her husband,
for a fourth term.

My little gang and I
were playing stickball,
or maybe it was “nuts”
or “banker-broker.”

We stopped, whatever
it was we were doing,
said, “Hey! That’s
Eleanor Roosevelt!”
and went up close to her car.

Just a few gathered
to listen to the First Lady.

She spoke, we listened,

just our little gang
and some grown-ups,
a small crowd
in that little shtetl
called East New York.

Now, in Valkill,
where the guide tells us
how off-the-cuff she was
with family-style dinners,

how she asked
the King & Queen of England to
“pass the mashed potatoes,”
I’m reminded of just how much
a woman of the people she was.

The greatest Lady of our time!

MË KUJTOHET ELEANOR

Mendoj se ishte pranvera e vitit '44,
kur ajo erdhi me një makinë të hapur,
dikush përpara po voziste,
ajo në pjesën e pasme.

Makina u ndal
te cepi i
Williams & Sutter Avenue,
në East New York, Brooklyn.

Ajo u ngrit në këmbë në makinë
dhe filloi të flasë.
Siç më kujtohet,
duhej të ishte
për rizgjedhjen
e bashkëshortit të saj,
për një mandat të katërt.

Unë dhe shoqëria ime e vogël
po luanim stickball,
ose ndoshta ishte “nuts”
apo “banker-broker.”

U ndalëm, çfarëdo
që po bënim,
thamë: “Hej! Kjo është
Eleanor Roosevelt!”
dhe iu afruam makinës së saj.

Vetëm disa u mblodhën
për të dëgjuar Zonjën e Parë.

Ajo foli, ne dëgjuam,
vetëm shoqëria jonë e vogël
dhe disa të rritur,
një turmë e vogël
në atë shtetëll të vogël
të quajtur East New York.

Tani, në Valkill,
ku guida na tregon
sa e natyrshme ishte ajo
në darkat familjare,

si u kërkoi
Mbretit dhe Mbretëreshës së Anglisë
“kalojini patatet e shtypura,”
më kujtohet sa shumë
ishte një grua e popullit.

Zonja më e madhe e kohës sonë!

SWEET POTATOES

We called yams
sweet potatoes
in the Brooklyn
of our youth.

Long paper-thin skins
filled with sweet yellow-red
pulp like earth
saturated with real butter
(no margarine then).

White potatoes
from Long Island or Idaho
needed salt as well as butter
to bring out the flavor.
But yams didn't.

It was more dessert
than vegetable
(or something in between)
with our chicken or meat,
so substantial and filling
yet so tangy sweet.

When we heard the word *Yams*,
we didn't think of our sweet potatoes,
more something from the Caribbean,
something strangely southern
that grew out of the slave tendings
of their secret gardens
kept from the masters
who couldn't penetrate
everything done in the dark

of cash-crop plantations.

When sweet potatoes became yams,
our world of East European-immigrant
East New York broadened to include
that sun-drenched place so far south,
beyond Canarsie—even beyond Florida—
that suddenly even the snow and ice of winters
melted with their Latin roots.

PATATET E ËMBLA

Ne i quanim jamë (yams)
patate të ëmbra
në Brooklyn-in
e rinisë sonë.

Lëkura të holla si letër
të mbushura me tul të verdhë-kuq të ëmbël,
si toka
e ngopur me gjalpë të vërtetë
(jo margarinë atëherë).

Patatet e bardha
nga Long Island apo Idaho
kishin nevojë për kripë dhe gjalpë
për t'i nxjerrë shijen.
Por jamët jo.

Ishte më shumë ëmbëlsirë
sesa perime
(apo diçka në mes)
me pulën apo mishin tonë,
aq të ngopshme dhe të plota,
por edhe aq ëmbël të shijshme.

Kur dëgjonim fjalën “yams”,
nuk mendonim për patatet tona të ëmbra,
por për diçka nga Karaibet,
diçka çuditërisht jugore
që rritej nga përkujdesja e skllevërve
në kopshtet e tyre të fshehta,
të mbajtura larg zotërinjve
që nuk mund të depërtonin

në gjithçka që bëhej në errësirë
të plantacioneve të kulturave tregtare.

Kur patatet e ëmbla u bënë jamë,
bota jonë e East New York-ut,
e emigrantëve nga Evropa Lindore,
u zgjerua për të përfshirë
atë vend të mbushur me diell aq larg në jug,
përtej Canarsie—madje përtej Floridës—
sa që papritur edhe bora dhe akulli i dimrave
shkriheshin me rrënjët e tyre latine.

FOR JUSTIN ON HIS BAR MITZVAH

On this day you become a son of the Commandments,
a full-blooded Jew among the Jewish people.

Ages ago I wrote, "Father and Son," about
your
father as my son, who would one day have
sons of his own.

Now, indeed, as your father's second son,
you fulfill that expectation, that dream, and fully as son of a
son.

And so, I dream even longer, to the day when
you, too,
will be father of your own son, who will also
follow the tradition.

Your great-grandfather, Joseph, wherever his
spirit may be,
along with the spirits of his forebears, is
smiling on this day.

For truly now, as a Barkan, as a descendant of Aaron,
brother of Moses, a Kohayn, you complete and continue the
link in the long chain of history.

Baruch Hashem!

PËR JUSTIN NË BAR MITZVAH-in E TIJ

Në këtë ditë ti bëhesh bir i Urdhërimeve,
një hebre i plotë mes popullit hebre.

Shumë kohë më parë unë shkrova “Ati dhe Biri”, për
atin tënd si birin tim, i cili një ditë do të kishte bij të vet.

Tani, me të vërtetë, si biri i dytë i atit tënd,
ti e përmbush atë pritje, atë ëndërr, plotësisht si biri i një biri.

Dhe kështu, unë ëndërroj edhe më tej, për ditën kur edhe ti
do të bëhesh baba i birit tënd, që do ta ndjekë po këtë traditë.

Stërgjyshi yt, Jozefi, kudo që të jetë shpirti i tij,
së bashku me shpirtrat e paraardhësve të tij, buzëqesh sot.

Sepse tani vërtet, si një Barkan, si pasardhës i Aaronit,
vëllait të Moisiut, një Kohayn, ti plotëson dhe vazhdon
hallkën në zinxhirin e gjatë të historisë.

Baruch Hashem!
(I bekuar qoftë Zoti!)

IF I WERE A BIRD

If I were a bird, a crane,
I would with my partner
and flock
flying over the Rockies,
the great spine
of North America,
migrating south,
over the coruscating rivers
forever cutting through
the rocks and stones,
of the ancient earth . . .

If I were a crane,
I would swoop down
to catch a glistening fish,
a salmon forever seeking
return to its place of birth . . .

I'd catch it in my talons
and tear its flesh
for me to feast upon
and to provide sustenance
for the young borne of union
with my partner.

We would nurse them
in the long grass, the reeds,
till they could grow
large enough to fly with us,
to join the flock on our journey south.

If I were a bird,
I would fly between cloud and sun

sleeping, floating on wide wings,
spread on a jet stream,
dreaming I am a man,
a man dreaming he is a bird.

Xie-xie ni, Chuang Tzu

SIKUR TË ISHA ZOG

Sikur të isha zog, një lejlek,
unë me partneren time
dhe tufën
duke fluturuar mbi Malet Shkëmbore,
shtyllën e madhe kurrizore
të Amerikës së Veriut,
duke migruar drejt jugut,
mbi lumenjtë vezullues
që përjetësisht çajnë
shkëmbinjtë dhe gurët
e tokës së lashtë . . .

Sikur të isha lejlek,
do të zhytesha poshtë
për të kapur një peshk që shkëlqen,
një salmon që përjetësisht kërkon
të kthehet në vendin e lindjes . . .

Do ta kapja me kthetrat e mia
dhe do ta shqyeja mishin e tij
që të ushqehem
dhe të siguroj ushqim
për të vegjlit e lindur nga bashkimi
me partneren time.

Ne do t'i rrisnim
në barin e gjatë, në kallamishtet,
derisa të rriteshin
mjaftueshëm për të fluturuar me ne,
për t'iu bashkuar tufës në udhëtimin tonë drejt jugut.

Sikur të isha zog,
do të fluturoja mes reve dhe diellit
duke fjetur, duke notuar mbi krahë të gjera,
të hapura mbi një rrjedhë ajri,
duke ëndërruar se jam njeri,
një njeri që ëndërron se është zog.

Xie-xie ni, Chuang Tzu
(Faleminderit, Chuang Tzu)

ON MY DAUGHTER'S 52ND BIRTHDAY

(for Mia)

As a baby,
her eyes were so big
they covered the whole sky.

She was unique,
one of 300 in the world
at that time
who had situs inversus,
all of her organs
were placed in reverse.

And she had four kidneys,
perhaps a sign
that she was destined to be
more
than just one being.

Two of them became nephritic
and had to be removed.

In the hospital she would run
through the corridors
with her IV pole.

That was after the first
of three operations.

Before that, she would hold on to me tightly
as I held her
standing in her hospital crib.

For hours I carried her in my arms
and she did not want to let me go.

Now, after the successful procedures,
she has the equivalent
of only 20% of a kidney.

But it was enough
for her to bring into the world
two precious daughters
of her own.

NË DITËLINDJEN E 52-TË TË BIJËS SIME*(për Mia-n)*

Si foshnjë,
sytë e saj ishin aq të mëdhenj
sa mbulonin gjithë qiellin.

Ajo ishte e veçantë,
një nga 300 në botë
në atë kohë
që kishte **situs inversus**,
të gjitha organet e saj
ishin të vendosura në të kundërt.

Dhe ajo kishte katër veshka,
ndoshta një shenjë
se ishte e destinuar të ishte
më shumë
se vetëm një qenie.

Dy prej tyre u bënë nefritike
dhe duhej të hiqeshin.

Në spital ajo vraponte
nëpër korridore
me shtyllën e serumit.

Kjo ndodhi pas të parës
nga tre operacionet.

Më parë, ajo më mbante fort
kur unë e mbaja
në këmbë në shtratin e saj të spitalit.

Për orë të tëra e mbaja në krahë
dhe ajo nuk donte
të më lëshonte.

Tani, pas ndërhyrjeve të suksesshme,
ajo ka ekuivalentin
e vetëm 20% të një veshke.

Por kjo ishte e mjaftueshme
që ajo të sillte në jetë
dy vajza të çmuara
të sajat.

WHEN I AM DEAD*after Santo Calì*

When I am dead,
come to see me in New Montefiore
in the great necropolis of Long Island
and place pebbles on the tombstone on my
grave.

Come to me in summer at noon
when the sun is brightest and its rays
shine all over the few trees
whose leaves shadow all who lie there.

Let the spirits of my cats howl under
the sheds in the backyard of Casa Barkan.

When I am dead,
may my granddaughter Tasha
sing her original songs
that tear at the heart and soul.

May my granddaughter Roxy
play her drums slowly, slowly
while my son Scotte plays his guitar
and sings sweetly, sweetly.

Let the ghosts of my cats yowl under
the sheds in the backyard of Casa Barkan.

May my daughter Mia sing her woeful songs
and read her poems of Nordic gods,
the crying of Freya and the thunder of Thor
waking the winds of Aeolus.

May all the CCC poets come or zoom to
recite
their poems in their original languages:

Chinese for Anna Keiko,
Dutch for Germain Droogenbroodt.

Let those who wrote poems dedicated to me
recite or zoom them:

Sung-II Lee & Kyung-nyun KIm Richards in
Korean,

Jeton Kelmendi in Albanian, Carolyn Mary Kleefeld in English,
Maki Starfield in Japanese, Luis Cruz-Villalobos in Spanish.

Let the souls of my cats meow under
the sheds in the backyard of Casa Barkan.

Let close poet friends read their original
poems:

Kristine Doll in Catalan, Lidia Chiarelli in
Italian,

Peter Thabit Jones one of his Welsh stones,
Joan Carole Hand one of her best,
Bill Wolak one of his sexiest.

May first grandchild Mattie play her
abandoned cello,
and grandsons Jeremy & Justin
read poems from my original books,
while their mother Jackie reads of her father and me in “Dos
Abuelos.”

Let all others pick poems from my books
each to read one of their choice
before what is written on my stone:
“Markers Monumenting Memory”

May the neshumahs of Pyewacket, Pumpnickel, Dorothy, Nero,
Tricky gather together and mew atop the sheds in the backyard of
Casa Barkan.

KUR UNË TË JEM I VDEKUR

(sipas Santo Calì)

Kur unë të jem i vdekur,
ejani të më shihni në New Montefiore,
në nekropolin e madh të Long Island-it
dhe vendosni guralecë mbi gurin e varrit tim.

Ejani tek unë në verë, në mesditë,
kur dielli është më i ndritshmi dhe rrezet e tij
ndriçojnë mbi pak pemët
gjethet e të cilave u japin hije të gjithë atyre që prehen aty.

Le të ulërijnë shpirtrat e maceve të mia
nën strehët në oborrin e pasmë të Casa Barkan.

Kur unë të jem i vdekur,
mbesa ime Tasha
le të këndojë këngët e saj origjinale
që prekin zemrën dhe shpirtin.

Mbesa ime Roxy
le të luajë daullet e saj ngadalë, ngadalë,
ndërsa djali im Scotte luan kitarën
dhe këndon ëmbël, shumë ëmbël.

Le të vajtojnë fantazmat e maceve të mia
nën strehët në oborrin e pasmë të Casa Barkan.

Le të këndojë bija ime Mia këngët e saj të dhimbshme
dhe të lexojë poezitë për perënditë nordike,
për vajin e Freya-s dhe bubullimën e Thor-it
që zgjojnë erërat e Aeolus-it.

Le të vijnë të gjithë poetët e CCC-së
ose të lidhen përmes zoom-it për të recituar
poezitë e tyre në gjuhët origjinale:

kinezisht për Anna Keiko-n,
holandisht për Germain Droogenbroodt-in.

Le t'i recitojnë edhe ata që më kanë kushtuar poezi:
Sung-II Lee dhe Kyung-nyun Kim Richards në koreanishte,
Jeton Kelmendi në shqip,
Carolyn Mary Kleefeld në anglisht,
Maki Starfield në japonisht,
Luis Cruz-Villalobos në spanjisht.

Le të mjaullijnë shpirtrat e maceve të mia
nën strehët në oborrin e pasmë të Casa Barkan.

Le të lexojnë miqtë poetë të afërt poezitë e tyre origjinale:
Kristine Doll në katalanisht,
Lidia Chiarelli në italisht,
Peter Thabit Jones një nga gurët e tij uellsianë,
Joan Carole Hand një nga më të mirat e saj,
Bill Wolak një nga më sensualet e tij.

Le të luajë mbesa ime e parë Mattie
çelon e saj të braktisur,
dhe nipërit Jeremy e Justin
të lexojnë poezi nga librat e mi origjinalë,
ndërsa nëna e tyre Jackie
lexon për babanë e saj dhe për mua në “Dos Abuelos”.

Le të zgjedhin të gjithë të tjerët poezi nga librat e mi,
secili të lexojë nga një sipas zgjedhjes së vet,
para asaj që është shkruar në gurin tim:
“Shenja që përjetësojnë kujtesën”.

Le të mblidhen shpirtrat e Pyewacket, Pumpernickel, Dorothy,
Nero dhe Tricksy
dhe të mjaullijnë mbi strehët
në oborrin e pasmë të Casa Barkan.

BIO E SHKURTËR

Stanley H. Barkan është redaktor dhe botues i shtëpisë botuese Cross-Cultural Communications, një botuese e vogël letrare-artistike, jo-komerciale, e cila filloi si institut në LIU's Brooklyn Center në vitin 1971. Deri më sot ajo ka botuar rreth 500 tituj librash dhe rreth 500 broadsides dhe kartolina letrare në 60 gjuhë të ndryshme, si dhe ka organizuar dhe marrë pjesë në shumë festivale universitare dhe ndërkombëtare të poezisë, përfshirë ato në Maqedoni, Poloni, Porto Riko, Sicili dhe në Kombet e Bashkuara në Nju Jork.

Veprat e tij janë përkthyer në 36 gjuhë dhe janë botuar në 36 përmbledhje poetike, disa prej tyre dygjuhëshe (shqip, arabisht, armenisht, bullgarisht, kinezisht, kroatisht, holandisht, esperanto, farsisht, frëngjisht, gjermanisht, italisht, koreanishte, maqedonisht, polonisht, rumanisht, rusisht, sicilianisht, spanjisht, ukrainisht, urdu etj.).

Ndër librat e tij më të fundit janë:

“Fytyra e Kohës / Face of Time”, përkthyer në shqip nga Jeton Kelmendi (2023);

“Lice Vermena / Face of Time”, përkthyer në kroatisht nga Smaji Selimi (2023);

“Still More Mishpocheh”, redaktuar nga Dr. Kaeunes Kumar Agarwal nga India (2023); “Bird Mitzvah / Ave Mitzvah”, përkthyer në spanjisht nga Kristine Doll dhe të tjerë (2023); si dhe “Les Visages du Temps”, përkthyer në frëngjisht nga Jeton Kelmendi (2025).

Në vitin 1991 ai u shpall Mësuesi i Vitit për Poezi në qytetin e Nju Jorkut (çmim i dhënë nga Poets House dhe Board of Education). Në vitin 1996 fitoi çmimin Poor Richard's Award – “The Best of the Small Presses” (nga Small Press

Center) për “25 vite botime me cilësi të lartë.”

Në maj të vitit 2006, me ftesë të Peter Thabit Jones, redaktor i revistës *The Seventh Quarry*, ai u bë poeti i parë i ftuar për një recital solo në Dylan Thomas Centre në Swansea, Uells.

Në vitin 2016 u shpall “Poeti më i mirë” në Kinë.

Në vitin 2017 u nderua me Medaljen Evropiane Homer për Poezi dhe Art.

Në vitin 2024 mori Çmimin Ndërkombëtar Amilcare Solferini – Aeronwy Thomas Premio Speciale.

Në tetor 2025, bordi drejtues i KEL i dha një Çmim të Veçantë, “në shenjë mirënjohjeje për kontributin në globalizimin e letërsisë koreane që nga themelimi i Cross-Cultural Communications në vitin 1971”, duke përfshirë edhe një grant prej 1000 dollarësh për projektin “Korean Poetry Break”, një përmbledhje poetike dygjuhëshe anglisht-koreanisht. Së fundmi, Shoqata Ndërkombëtare e Shkrimtarëve në Bruksel, Belgjikë / Prishtinë, Kosovë, i ka dhënë Diplomën e Ekselencës – Poeti Ndërkombëtar i Vitit, më 17.02.2026.

[http://en.wikipedia.org/wiki/Stanley H. Barkan](http://en.wikipedia.org/wiki/Stanley_H._Barkan)

SHORT BIOGRAPHY

Stanley H. Barkan is the editor and publisher of Cross-Cultural Communications, a small, non-commercial literary and artistic press that began as an institute at LIU's Brooklyn Center in 1971. To date, it has published approximately 500 book titles and around 500 broadsides and literary postcards in 60 different languages, and has organized and participated in numerous university and international poetry festivals, including those in Macedonia, Poland, Puerto Rico, Sicily, and at the United Nations in New York.

His works have been translated into 36 languages and published in 36 poetry collections, some of them bilingual (Albanian, Arabic, Armenian, Bulgarian, Chinese, Croatian, Dutch, Esperanto, Persian, French, German, Italian, Korean, Macedonian, Polish, Romanian, Russian, Sicilian, Spanish, Ukrainian, Urdu, etc.).

Among his most recent books are:

“*Face of Time*” (translated into Albanian by Jeton Kelmendi, 2023);

“*Lice Vermena / Face of Time*” (translated into Croatian by Smaji Selimi, 2023);

“*Still More Mishpocheh*” (edited by Dr. Kaeunes Kumar Agarwal, India, 2023);

“*Bird Mitzvah / Ave Mitzvah*” (translated into Spanish by Kristine Doll and others, 2023);

and “*Les Visages du Temps*” (translated into French by Jeton Kelmendi, 2025).

In 1991, he was named Poetry Teacher of the Year in New York City (an award presented by Poets House and the Board of Education). In 1996, he received the Poor

Richard's Award – “The Best of the Small Presses” (from the Small Press Center) for “25 years of high-quality publishing.”

In May 2006, at the invitation of Peter Thabit Jones, editor of *The Seventh Quarry*, he became the first invited poet to give a solo recital at the Dylan Thomas Centre in Swansea, Wales.

In 2016, he was named “Best Poet” in China.

In 2017, he was awarded the European Homer Medal for Poetry and Art.

In 2024, he received the International Amilcare Solferini Award – Aeronwy Thomas Premio Speciale.

In October 2025, the governing board of KEL awarded him a Special Prize “in recognition of his contribution to the globalization of Korean literature since the founding of Cross-Cultural Communications in 1971,” including a grant of \$1,000 for the project “*Korean Poetry Break*,” a bilingual English–Korean poetry collection.

Most recently, on February 17, 2026, the International Writers Association in Brussels, Belgium / Prishtina, Kosovo awarded him the Diploma of Excellence – International Poet of the Year.

http://en.wikipedia.org/wiki/Stanley_H._Barkan

TABLE OF CONTENTS - PËRMBAJTJA

UNIVERSI POETIK I KUJTESËS, FAMILJES DHE HISTORISË NË <i>GJURMË NË KOHËN E KUJTESËS</i> I STANLEY H. BARKAN.....	5
THE POETIC UNIVERSE OF MEMORY, FAMILY, AND HISTORY IN <i>TRACES IN THE TIME OF MEMORY</i> BY STANLEY H. BARKAN.....	9
FOR THE BEST OF SONS	13
PËR MË TË MIRIN E BIJVE <i>Joseph Scotto Barkanit, në ditëlindjen e tij të 53-të</i>	15
A MESSAGE TO GOD	18
NJË MESAZH PËR ZOTIN.....	19
A GOOD RUN.....	21
NJË RRUGË E MIRË.....	22
ANTIQUÉ SHOW	23
PANAIRI I ANTIKITETEVE	25
BECOMING ONE	26
DUKE U BËRË NJË.....	27
LONG LIFE!	28
JETË TË GJATË!	29
LUCKY	30
ME FAT	32
OUR PRESIDENT.....	34
PRESIDENTI YNË.....	36
THE GRAVEDIGGERS	38
VARRMUARËSIT	39

THE HYPOCRISY OF THE HUMANITARIAN	40
HIPOKRIZIA E HUMANITARIT	42
UNDER THE RAGING MOON	44
NËN HËNËN E TËRBUAR.....	46
FOR BEBE ON HER 82ND.....	48
PËR BEBE, NË 82-VJETORIN E SAJ	49
THE CATS OF BROOKLYN	51
MACET E BROOKLYNIT	52
PUMPERNICKEL.....	53
PUMPERNICKEL.....	54
IN PRAISE OF PURRS	55
NË LAVD TË MURMURITJES	56
CHANGES.....	57
NDRYSHIME.....	58
CAT'S EDEN	60
PARAJSA E MACES	61
NO CATS ON THE YANGTZE.....	63
AS NJË MACE NË JANGCË (10 nëntor 2001)	64
CHLOE, THE KITTEN	65
CHLOE, MACJA E VOGËL	66
THE CATS OF JERUSALEM	67
MACET E JERUSALEMIT	69
PYEWACKET	70
PYEWACKET	72
THE THIN CATS OF TEL AVIV	74

MACET E DOBËTA TË TEL AVIVIT	76
THE CATS AND DOGS OF TEL AVIV.....	77
MACET DHE QENTË E TEL AVIVIT	78
AS YET UNBORN.....	79
ENDE I PALINDUR.....	80
FIG LEAVES	81
GJETHE FIKE	82
THE FRUIT OF THE TREE OF LIFE.....	83
FRUTI I PEMËS SË JETËS.....	84
FROM ASHKELON.....	85
NGA ASHKELONI	86
INTEGUMENTS	87
MBËSHTJELLËZA	88
JALAPEÑOS.....	89
JALAPEÑOT	90
AS STILL AS A BROOM.....	91
E QETË SA NJË FSHESË.....	92
FATHER AND SON.....	93
BABAI DHE I BIRI.....	94
CROSSINGS	95
KALIME.....	96
IMMORTALITY	97
PAVDEKËSIA	98
STILL FLYING	99
ENDE DUKE FLUTURUAR.....	100

BERNARD ATKINS	101
BERNARD ATKINS	104
UNDER THE WILIAMSBURG BRIDGE	107
NËN URËN WILLIAMSBURG	109
FUAD'S FEAST	110
GOSTIA E FUADIT	112
THE WATERMELON CART	114
KARROCA E SHALQIRIT	115
TWO GRANDMAS	116
DY GJYSHE	117
TO A BROOKLYN POET	118
PËR NJË POET TË BROOKLYN-it	119
GRANDFATHER	120
GJYSHI	122
THE TREES OF MY CHILDHOOD	123
PEMËT E FËMIJËRISË SIME	127
ON OUR 57H ANNIVERSARY	131
NË 57-VJETORIN TONË	132
TRICKSY	133
TRICKSY	135
30TH ANNIVERSARY	137
PËRVJETORI I 30-TË	139
61ST ANNIVERSARY	141
PËRVJETORI I 61-TË	143
A GOOD RUN	144

NJË RRUGËTIM I MIRË	145
A MESSAGE TO GOD	146
NJË MESAZH PËR ZOTIN.....	147
AGAIN, AGAIN.....	148
PËRSËRI, PËRSËRI.....	149
ANOTHER DAUGHTER	150
NJË BIJË TJETËR	151
GRANDPA THE GORILLA	152
GJYSHI GORILLA.....	153
BATHING IN DEW.....	154
LARJE NË VESË	155
BELLMORE STREET FAIR.....	156
PANAIRI I RRUGËS NË BELLMORE	159
BEYOND THE EDGE OF THINGS	162
PËRTEJ SKAJIT TË GJËRAVE	165
BRIGHTON BEACH VIGNETTE	167
VIGNETË NGA BRIGHTON BEACH.....	168
CLOTHESLINES	170
TELAT E RROBAVE	172
IN THE BACK OF THE GROCERY STORE	174
NË PJESËN E PASME TË DYQANIT USHQIMOR	175
ON THE MILKBOXES	176
MBI ARKAT E QUMËSHTIT.....	178
CHREYN	180

CHREYN	181
I REMEMBER ELEANOR	182
MË KUJTOHET ELEANOR.....	184
SWEET POTATOES	186
PATATET E ËMBLA	188
FOR JUSTIN ON HIS BAR MITZVAH.....	190
PËR JUSTIN NË BAR MITZVAH-in E TIJ	191
IF I WERE A BIRD.....	192
SIKUR TË ISHA ZOG.....	194
ON MY DAUGHTER'S 52ND BIRTHDAY.....	196
NË DITËLINDJEN E 52-TË TË BIJËS SIME.....	198
WHEN I AM DEAD	200
KUR UNË TË JEM I VDEKUR	202
BIO E SHKURTËR.....	204
SHORT BIOGRAPHY.....	206

Katalogimi në botim – (CIP)

Biblioteka Kombëtare e Kosovës “Pjetër Bogdani”

821.111-1

Barkan, Stanley H.

Gjurmë në kohën e kujtesës : poezi = Traces in the time of memory : poetry / Stanley H. Barkan; përktheu nga anglishtja Jeton Kelmendi. - Prishtinë : IWA Bogdani, 2026 . - 207 f. ; 21 cm. - (Biblioteka “Adem Shkreli”)

1. Kelmendi, Jeton

ISBN 978-9951-394-72-7

ISBN 978-9951-394-72-7

